Tussenrapportage 2022

Gemeente Enschede

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

1. Stand van Zaken 2022 ..... **3**

1.1 Samenleving en bestuur 7
1.2 Duurzaam wonen, leven en werken 15
1.3 Vitaal en sociaal 24
1.4 Financiën en organisatie 35

Bijlage 1 Beslispunten **43**

Bijlage 2 Begrotingswijzigingen **45**

Samenleving en bestuur 45
Duurzaam wonen, leven, werken 45
Vitaal en sociaal 47
Financiën en organisatie 51

Bijlage 3 Begrotingswijzigingen **55**

Bijlage 4 Bezuinigingsmonitor **64**

1. Stand van Zaken 2022

Inleiding
In de gemeentebegroting 2022-2025 zijn de beleidsplannen voor de periode tot en met 2025 gepresenteerd. Halverwege het begrotingsjaar 2022 wordt altijd een update van de stand van zaken gegeven. Normaal gesproken is dit bij behandeling van de zomernota. Vanwege het verkiezingsjaar is er dit jaar geen zomernota maar de gebruikelijke tussenrapportage verschijnt wel. Conform de financiële verordening gaat deze tussenrapportage ook in op de voortgang van uitvoering van beleid. In dit hoofdstuk volgt per programma een toelichting op de verwachte jaarafwijkingen en risico's met betrekking tot 2022. Bij het bepalen van de voortgang is 1-4-2022 als peildatum genomen. Verder is met betrekking tot 2022 een aantal bijlagen bij deze tussenrapportage relevant:

- Bijlage 1 Samenvatting van alle beslispunten binnen de bevoegdheid van de raad.
- Bijlage 2 Technische wijzigingen. Deze begrotingswijzigingen zijn administratief-technisch van aard. De wijzigingen betreffen veelal een verschuiving of een verhoging van budget (bijv. door toevoeging van Rijksmiddelen) maar hebben geen effect op de aard van de output zoals opgenomen in de gemeentebegroting 2022. Of de wijzigingen betreffen een administratieve verwerking van een al eerder genomen besluit.
- Bijlage 3 Begrotingswijzigingen, waarin we inzicht geven in de financiële consequenties van de hierboven genoemde beslispunten op de doelenboom.

Wij stellen voor:
1. Akkoord te gaan met de technische wijzigingen zoals opgenomen in bijlage 2 en de begroting te wijzigen.

Verwacht resultaat 2022
Bij vaststelling van de begroting 2022 vorig jaar betrof het saldo 11,6 miljoen euro negatief[1]. De voorlopige prognose in deze tussenrapportage gaat uit van een vrijwel ongewijzigd saldo (+36.000 euro). In het restant van 2022 worden nog wel een aantal ontwikkelingen voorzien die impact gaan hebben op het resultaat maar die op dit moment nog niet in de prognose zijn opgenomen (zie tekst onder de tabel).

Omdat ten opzichte van de oorspronkelijke begroting geen wijziging in het resultaat wordt verwacht is er geen negatieve impact op de financiële positie. Het advies van het college is dan ook om niet bij te sturen op het resultaat van 2022[2].

[1] De raad heeft besloten om dit tekort te dekken uit de algemene reserve.

[2] Conform artikel 6 lid 5 van de financiële verordening geeft het college bij een geprognosticeerd negatief jaarresultaat aan wat daarvan de impact is op de financiële positie. Het college geeft daarbij een advies of het verstandig is om direct bij te sturen of de bijsturing uit te stellen tot de volgende begroting. De raad bepaalt of het college met een bijsturingspakket zal komen.

Programma (x 1.000 euro)	Resultaat 2022
Saldo begroting 2022	**-11.600***
Programmaresultaat:	
Samenleving en bestuur	-961
Duurzaam wonen, leven, werken	-703
Vitaal en sociaal	-3.969
Financiën en organisatie	-99
Resultaat 2022 vóór meicirculaire	**-5.732**
Effect meicirculaire voor 2022	+10.968
Accres ten behoeve van loon- prijsstijging	-5.200
Totaal resultaat 2022	**+36**
Verwacht saldo begroting 2022	**-11.564**

*De Raad heeft bij de begroting 2022 besloten dit tekort uit de algemene reserve te dekken.

Toelichting:
In de deze toelichting op prognose voor 2022 wordt nader ingegaan op het programmaresultaat en de effecten van de meicirculaire.

Programmaresultaat (-5,7 miljoen euro)

Opvallend in het resultaat van de programma's zijn de nadelen die in 2022 zijn ontstaan op gebied van personeel. Dit kent diverse oorzaken. Zo moet met extra inhuur achterstanden worden ingehaald en (langdurige) ziekte worden opgevangen. Daar komt bij dat tevens de tarieven van de inhuur zijn gestegen. Ook is sprake van boven formatieve medewerkers en medewerkers waar geen formatie voor handen is. De personele problemen spelen slechts beperkt bij het programma Vitaal en Sociaal. Daar is wel sprake van nadelen bij Jeugdhulp en een negatieve bijstelling van het BUIG budget. Deze tekorten worden enigszins gecompenseerd door voordelen bij ondersteuning centrumtaken (WMO) en arbeidsmarktparticipatie. Door een nadelige prognose bij het programma Vitaal en Sociaal kan geen bijdrage worden geleverd aan de realisatie van de stelpost onder uitputting van 3,5 miljoen euro.

Samenleving en bestuur (961.000 euro negatief) belangrijkste ontwikkelingen:

- Belangrijkste oorzaak van de negatieve prognose is een verwacht tekort van 886.000 euro op publieksdienstverlening. Oorzaken hiervan zijn met name gelegen in toegenomen druk op het Klantcontactcentrum, een niet afgeronde reorganisatie bij het Documentair Diensten Centrum (DDC) en te weinig capaciteit om een inhaalslag op reisdocumenten te realiseren.

Duurzaam Wonen, Leven en Werken (703.000 negatief) belangrijkste ontwikkelingen:

- Belangrijkste oorzaak voor het tekort binnen het programma Duurzaam, Wonen, Leven en Werken is het tekort op het product parkeerbeheer (750.000 euro negatief). Dit komt vanwege de coronacrisis en de daarmee samenhangende regeringsmaatregelen aan het begin van dit jaar.

Vitaal en Sociaal (3,9 miljoen negatief) belangrijkste ontwikkelingen:

- Door autonome groei en extra kosten voor specialistische Jeugdzorg loopt het tekort op het budget Jeugdhulp waarschijnlijk op naar 4,6 miljoen euro.
- Doordat het nader voorlopig budget naar beneden is bijgesteld ontstaat op het product algemene bijstand levensonderhoud naar verwachting een tekort van 3,2 miljoen euro.
- Vanwege onderbesteding op het subsidiebudget voor beschermd wonen wordt op het product ondersteuning centrumtaken (WMO) een voordeel verwacht van 3,2 miljoen euro.
- Het verwachte resultaat van Arbeidsmarktparticipatie bestaat voor het grootste gedeelte uit onderbesteding van incidentele middelen bestemd voor maatregelen tegen effecten als gevolg van de coronacrisis. Het totale voordeel komt uit op 3,3 miljoen euro.
- De prognose van het resultaat bij Vitaal en Sociaal laat een tekort zien van 400.000 euro. Daarmee kan geen bijdrage worden geleverd aan de realisatie van de stelpost onder uitputting van 3,5 miljoen euro. Inclusief de stelpost wordt een tekort verwacht van 3,9 miljoen euro. In paragraaf 1.3 (onder Financiële voortgang) is een nadere toelichting gegeven op deze stelpost.

Financiën en Organisatie (99.000 euro negatief) belangrijkste ontwikkelingen:
Het grootste nadeel binnen Financiën en Organisatie doet zich voor op het product bedrijfsvoering. Hier wordt door diverse personeel gerelateerde onderwerpen een tekort verwacht van 1,9 miljoen euro.

- Door de coronacrisis zijn de waarden van de objecten niet-woningen gedaald waardoor er minder OZB inkomsten gerealiseerd worden in 2022. Het nadeel dat hierdoor ontstaat is 700.000 euro.
- Vanwege het schrappen van de opschalingskorting voor 2022 ontstaat een voordeel van 2,4 miljoen euro op het product algemene inkomsten.

Meicirculaire (+11 miljoen euro)

Het effect van de meicirculaire is afgerond 11 miljoen euro positief. Van deze 11 miljoen euro is 5,2 miljoen euro bestemd voor hogere lonen en prijzen waardoor nog 5,8 miljoen euro positief resultaat vanuit de meicirculaire resteert. Het deel van het accres voor de stijging van lonen en prijzen (5,2 miljoen euro) wordt toegevoegd aan de stelpost voor loon- en prijscompensatie. We gaan in de komende periode inventariseren waar de stijging van de lonen en prijzen zich ook in onze begroting voor doen. Het resultaat van deze inventarisatie is vervolgens voor 5,2 miljoen euro op te vangen vanuit de stelpost loon-prijscompensatie. De Raad wordt bij de 2e tussenrapportage in staat gesteld hier eventueel op bij te sturen.

Het positieve resultaat van de circulaire voor 2022 ontstaat doordat het accres aanzienlijk hoger is dan was opgenomen in de Maartbrief 2022. De gemeente gaat trap-op met de extra rijksuitgaven uit de Voorjaarsnota voor o.a. de koppeling met de AOW aan de verhoging van het minimumloon en het herstel van de belasting in box 3. Overigens moet hierbij wel de kanttekening worden geplaatst dat in eerdere jaren veelal sprake was van een flinke onder uitputting bij het rijk omdat zij niet alle investeringen en uitgaven konden doen. Dat betekent voor 2022 een reëel risico dat in de septembercirculaire 2022 het accres neerwaarts wordt bijgesteld.

Daarnaast is, zoals aangegeven, sprake van een hogere loon- en prijsontwikkeling dan waarmee was gerekend in de vorige circulaire. Deze wordt veroorzaakt door de gestegen lonen en prijzen door o.a. de oorlog in de Oekraïne. Ook is sprake van een positieve bijstelling van het beschikbare bedrag onder het plafond voor het BTW-compensatiefonds.

Over 2021 is door de gemeenten gezamenlijk minder gedeclareerd dan beschikbaar was in het fonds. In de septembercirculaire 2022 volgt de definitieve afrekening op basis van de uitkering van de compensabele BTW in juni aan de gemeenten.

Wij stellen voor:

2. Om de effecten uit de meicirculaire 2022 voor het begrotingsjaar 2022 te verwerken. En de accressen voor loon- en prijsstijging (5,2 miljoen euro) toe te voegen aan de stelpost loon-prijscompensatie.

Ontwikkelingen met impact in 2022

Onderstaand worden enkele ontwikkelingen met impact voor 2022 weergegeven. De uitkomst van deze ontwikkelingen zijn op dit moment niet te kwantificeren. Het mogelijke effect van de ontwikkelingen is daarom ook niet mee genomen in de prognose voor 2022.

Effect inflatie

In 2022 zijn de prijzen voor materialen, energie en rente fors gestegen. Duidelijk is dat deze stijgingen effect gaan hebben op de begroting. Het is op dit moment echter nog niet mogelijk om alle effecten voor 2022 te kwantificeren. Maar dat het impact gaat hebben is onvermijdelijk. Gedacht moet dan bijvoorbeeld worden aan hogere kosten voor energie (zowel de eigen huisvesting, als die bij verbonden partijen, theaters, etc.), en hogere kosten voor projecten met betrekking tot stedelijke ontwikkeling en mobiliteit (bijv. de ontwikkeling van de F35). De verwachting is dat bij de 2e tussenrapportage in oktober 2022 een nadere duiding van de stijging te geven is. Dekking voor de gestegen lonen en prijzen kan gerealiseerd worden omdat voorgesteld wordt de 5,2 miljoen stijging van het accres (voor lonen en prijzen) uit de meicirculaire toe te voegen aan de stelpost loon- prijscompensatie. Over de mogelijke stijging van kosten op de langere termijn wordt u bij de zomernota 2023 nader geïnformeerd.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

Op 30 maart heeft de Raad een brief ontvangen met informatie over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Hierin is genoemd dat voor de opvang van 500 vluchtelingen verwacht wordt structureel 670.000 euro aan maandelijkse lasten te hebben en incidenteel 1 miljoen euro voor verbouwingskosten. Op 11 mei bent u vervolgens geïnformeerd over de opvang van vluchtelingen in Tesinkweide. In deze brief is aangegeven dat het Rijk een vergoeding van 100 euro per dag per opvanglocatie toekent. Dat komt voor locatie Noordmolen vanaf 1 juli neer op 5,4 miljoen vergoeding en voor locatie Tesinkweide is dit vanaf 1 september 2,4 miljoen. Tezamen met de 1 miljoen voor verbouwingskosten van beide locaties is dit in totaal 8,8 miljoen voor geheel 2022.

Wij verwachten dat het Rijk zoals steeds is aangegeven alle reële kosten die gemaakt worden zal vergoeden en dat wij er financieel niet op achteruit gaan. In samenspraak met de VNG werkt het Rijk momenteel aan een ministeriële regeling.

Om de uitgaven rechtmatig te kunnen doen wordt in deze tussenrapportage een technische begrotingwijziging voorgesteld. Zowel de lasten als de baten worden met 8,8 miljoen euro verhoogd. De opvang verloopt daarmee 'budgetneutraal' omdat we verwachten alle gemaakte kosten van het Rijk vergoed te krijgen.

Verbonden partijen

De financiële ontwikkelingen bij verbonden partijen zijn op dit moment niet in de prognose meegenomen. Reden hiervoor is dat in de meeste gevallen de rapportages over het lopende

jaar ongeveer gelijktijdig uitkomen met de publicatie van deze tussenrapportage. In de 2e tussenrapportage kan daarom een concreter beeld over de voortgang bij verbonden partijen gegeven worden.

Compensatie gederfde inkomsten 2021
Een positieve ontwikkeling die op dit moment niet in de prognose is meegenomen betreft de mogelijke compensatie van gederfde inkomsten (toeristenbelasting en parkeerinkomsten) over 2021. Vanwege de landelijke coronamaatregelen zijn gemeenten inkomsten misgelopen. Na analyse van de jaarrekeningen kent het Rijk een vergoeding aan de gemeenten toe. Onze verwachting is dat de hoogte tussen de 2,5 en 3 miljoen euro zal zijn. Deze verwachting is niet in de prognose voor 2022 opgenomen. Later in het jaar wordt de vergoeding door het Rijk bepaald op basis van de gemeenterekening 2021.

1.1 Samenleving en bestuur

1. Goed bestuur
We willen Enschede goed besturen. Dat kunnen we nooit alleen, maar alleen samen met de stad: onze partners, onze inwoners, onze ondernemers. We willen de stad meer betrekken bij het aanpakken van de maatschappelijke opgaven waar we als Enschede voor staan.

Goed bestuur wil ook zeggen dat we eerlijk besturen. Het bestuur en de gemeentelijke organisatie is integer, communiceert open, streeft naar een zo hoog mogelijke kwaliteit in de besluitvorming en leert van haar fouten. Inwoners moeten kunnen vertrouwen in de procedurele rechtvaardigheid van beslissingen. Daarom moeten we op tijd alle belangen meewegen.

1.01 Integere en transparante organisatie en bestuur
Onze medewerkers en bestuurders zijn integer en weten wat wel en niet kan. We zijn alert op risicovolle functies en ondersteunen onze medewerkers in de uitvoering hiervan.

We zijn open en communiceren duidelijk over keuzes die gemaakt worden. Zowel deze keuzes als de informatie op basis waarvan deze keuzes worden gemaakt moeten voor inwoners toegankelijk zijn.

Openbaarheid van overheidsinformatie is een uitgangspunt. Daarom leggen we geheimhouding alleen op wanneer dit echt nodig is en zorgen we ervoor dat geheimhouding zo snel mogelijk wordt opgeheven.

Acties 2022	
Aantal acties: 5	
01. We communiceren duidelijk	
02. We verbeteren de informatievoorziening aan raad en samenleving door onze open houding en toegankelijke informatie.	
03. We bereiden ons voor op een nieuwe bestuursperiode	
04. Wij bevorderen onze bestuurlijke en ambtelijke integriteit	

05. Wij verhogen onze weerbaarheid tegen intimidatie en bedreiging	
06. Wij implementeren, fasegewijs, de Wet open overheid	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.02 Tijdige en kwalitatief afdoende afhandeling van klachten, bezwaar en beroep

We zetten in op het tijdig en op een goede manier afhandelen van klachten, bezwaren en beroepen. We focussen op bemiddelen, zodat we onze inwoners en de gemeentelijke organisatie lange procedures kunnen besparen.

We willen onszelf als organisatie verbeteren. De signalen die we binnenkrijgen bij de klachtencommissaris, bezwarencommissie en andere toezichthouders helpen ons daarbij. We bundelen deze signalen en wanneer we patronen ontdekken voeren we verbeteringen door.

We zijn transparant over de aard, inhoud en afhandeling van klachten, bezwaar en beroep en maken dit jaarlijks inzichtelijk in het jaarverslag.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We investeren in menselijk contact, menselijke maat, bij onze besluitvorming.	
02. We ronden een bezwaarschrift zoveel mogelijk af binnen de termijn op een procedureel rechtvaardige wijze.	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2. Versterking samenwerking bestuur/samenleving

Met het sluiten van het Enschede Akkoord heeft de raad de duidelijke keus gemaakt om in te zetten op het versterken van de samenwerking tussen gemeente en samenleving. We willen de stad meer betrekken bij wat we doen. Bij het kiezen van thema's voor invloed van inwoners houden we rekening met de uitkomsten van de straatgesprekken van het Enschede Akkoord en werken we samen met de raadswerkgroep. De meest genoemde thema's tijdens deze gesprekken met inwoners waren (zwerf)afval, (verkeers)veiligheid en leefbaarheid.

Heldere communicatie is van groot belang om de belofte van het Enschede Akkoord te laten slagen. Daarom zijn we scherp op duidelijke communicatie. We zijn helder over de rol die bestuur en inwoner kunnen spelen in het bedenken van oplossingen en het maken van beleid, maar ook bij bijvoorbeeld het uitvoeren of controleren. We faciliteren en stimuleren het ontplooien van bewonersinitiatieven.

We faciliteren ontmoetingen, zowel digitaal als fysiek. Vooral op het gebied van digitale ontmoeting kunnen we de komende periode grote slagen maken.

2.01 Consistent gebruik bestuursstijlen

We bepalen de rol van samenleving en bestuur in besluitvormingstrajecten, communiceren dit duidelijk en zijn rolvast. Op die manier versterken wij de samenwerking.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We werken, naast wijk- en dorpsraden, aan andere vormen van vertegenwoordiging	
02. We organiseren meer doekracht via een participatie-team	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2.02 Faciliteren van bewonersinitiatieven

We stimuleren en faciliteren het ontplooien van bewonersinitiatieven, door een zo breed mogelijke doelgroep aan te spreken en zowel online als offline op een eenvoudige manier de mogelijkheden te communiceren.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. We vertalen stedelijke opgaven naar uitvoeringsprogramma's op stadsdeelniveau	
02. We scherpen de strategische opgaven aan	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

3. Versterking samenwerking bestuur/(regionale) partners

In de samenwerking is het voor ons van belang dat deze bijdraagt aan de opgaven van onze stad en regio. We zetten in op gerichte samenwerking met (regionale) partners op basis van een gemeenschappelijke agenda. We zijn een duidelijke opdrachtgever voor verbonden partijen en andere samenwerkingspartners. We richten ons daarbij op waar we als Enschede voor staan en wat we willen bereiken.

Samenwerking is op inhoud noodzakelijk op tal van terreinen. Bijvoorbeeld bij het voeren van een lobby. We willen met lef vooruit om onze groeiende (inter)nationale positie te versterken. Dat geldt in het bijzonder voor onze Duitse buren, de MONT-regio en onze partnersteden Münster, Dalian en Palo Alto.

3.01 Goede (Eu)regionale samenwerking

Samenwerking met partners is gebaseerd op een gezamenlijke agenda en moet bijdragen aan het realiseren van onze maatschappelijke doelen.

Om goed geïnformeerd te blijven over belangrijke kansen voor de stad, kennis uit te wisselen en samen met anderen op te komen voor onze belangen, participeren we in samenwerkingsverbanden op (eu)regionaal, landelijk en internationaal niveau.

Op basis van de grootste opgaven voor Enschede selecteren we een beperkt aantal dossiers waarop een actieve lobby wordt gevoerd.

Acties 2022	
Aantal acties: 2	
01. We werken met alle Twentse gemeenten aan de brede regionale samenwerking op basis van een bestuursovereenkomst	
02. We zetten in op de Agenda voor Twente voor onze regionale sociaal-economische structuurversterking	
03. We herijken onze strategie op internationale samenwerking (Euregio, Europa en stedenbanden)	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

3.02 Verbeterde sturing op maatschappelijk rendement samenwerkingspartners (door professioneler opdrachtgeverschap)

Wij verstrekken heldere opdrachten aan onze samenwerkingspartners zoals o.a. de verbonden partijen, gesubsidieerde instellingen en inkooprelaties. Ook werken we constructief samen met andere samenwerkingspartners. Daarin is duidelijk wat onze gemeentelijke rol is, wie opdrachtgever is, wat onze gewenste maatschappelijk resultaten zijn, in welke tijd we deze resultaten willen behalen en tegen welke kosten.

Voor de Raad zorgen wij voor duidelijke informatie en een helder sturingskader. Op deze manier zorgen we ervoor dat we niet verrast worden door (financiële) tegenvallers bij de samenwerkingspartners. Indien wij netwerkpartner zijn, respecteren wij de autonomie en kaders van onze partners.

Acties 2022	
Aantal acties: 3	
01. We geven uitvoering aan de Notitie Samenwerken en de beleidskaders gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen	
02. We zetten in op onze lobbydossiers in samenhang met andere overheden	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

4. Professionele dienstverlening aan de samenleving

Bij belangrijke momenten in het leven van onze inwoners, spelen wij een rol. Of het nou om een geboorte gaat of het halen van een rijbewijs. Een nieuw huis bouwen of een zaak beginnen. Als iemand zorg nodig heeft of net werkloos is geworden. Mensen herinneren zich de gemeente door onze dienstverlening. En niet wat we precies zeiden of deden, maar wel het gevoel dat ze erbij hadden. Dienstverlening is mensenwerk. Dagelijks werken we met hart en ziel voor onze inwoners. We zijn betrokken en betrouwbaar en maken daarmee het verschil. Dat doen we digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Samen zorgen we dat het klikt.

4.01 Tevredenheid over de dienstverlening

De gebruikers van onze dienstverlening zijn tevreden en worden steeds vaker positief

verrast. Dat draagt bij aan een prettig contact, een beter imago en meer vertrouwen in de overheid.

Acties 2022	
Aantal acties: 1	
01. We geven uitvoering aan klanttevredenheidsonderzoeken	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

4.02 Toegankelijke dienstverlening

Er is gewerkt aan een vernieuwde visie op dienstverlening. Deze is aangeboden aan College en Raad als kader voor de komende jaren. "Enschede zorgt dat het klikt", is de titel van de visie op dienstverlening en zegt veel over waar Enschede voor staat. Meegaan in de digitale wereld en gelijktijdig contact maken en houden met onze inwoners. De menselijke maat zorgt dat er een klik is. Dat betekent dat we gastvrij en mensgericht zijn, klant-en-klare diensten leveren en duidelijk zijn in onze informatievoorziening en communicatie. We leveren gewoon goede dienstverlening; welk "kanaal" de inwoner ook kiest, overal krijgt men op een prettige manier hetzelfde goede en begrijpelijke antwoord.

Acties 2022	
Aantal acties: 7	
01. We verbeteren de (digitale) dienstverlening en breiden deze uit	
02 . We denken mee over de mogelijke doorontwikkeling naar 1 overheidsloket bij gemeenten	
03. Wij bereiden ons voor op de nieuwe wetten voor veilige en betrouwbare toegang tot onze digitale dienstverlening	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

5. Openbare orde en veiligheid

We willen dat Enschede een aantrekkelijke stad is om te wonen, te werken, te ondernemen en te recreëren. Een gevoel van veiligheid draagt hieraan bij. Dat blijkt ook uit het feit dat veel inwoners veiligheid als één van de belangrijkste thema's hebben benoemd bij de straatgesprekken die de raad heeft gehouden in het kader van het Enschede Akkoord. We hebben dan ook in de volle breedte aandacht voor veiligheid. Van de meer zorg gerelateerde onderwerpen als woonoverlast en overlast van personen met verward gedrag tot georganiseerde en ondermijnende criminaliteit.

Om de stad veilig te houden, is het belangrijk dat we weten wat er gebeurt. Een goede informatiepositie is belangrijk. We hebben hier de afgelopen tijd veel in geïnvesteerd. Interne en externe data is gebruikt om meer inzicht te krijgen en om patronen te ontdekken. We willen de komende periode op een slimmere manier gebruik maken van deze informatie. Als gemeente hebben we een aantal taken en bevoegdheden die belangrijk zijn voor de aanpak van criminaliteit. Door deze bevoegdheden gericht en effectief in te zetten, maken we Enschede minder aantrekkelijk voor mensen met slechte bedoelingen. We pakken georganiseerde criminaliteit hard aan, in samenwerking met onze partners.

Belangrijk is dat we een evenwicht vinden tussen repressie, preventie en zorg. Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal; die verantwoordelijkheid pakken we dan ook samen op.

5.01 Bevorderen verbinding in samenleving (tegengaan polarisatie en radicalisering)
In een stad met veel verschillende nationaliteiten is het van belang dat we begrip hebben voor elkaars achtergronden, dat we elkaar respecteren en met elkaar in gesprek blijven. Als gemeente onderhouden we een relevant netwerk. We hebben contact met mensen met grote maatschappelijke status binnen verschillende bevolkingsgroepen. Dit doen we bijvoorbeeld via de “Tafel van Vrede”. We willen een rol spelen in het verbinden van groepen met verschillende achtergronden en overtuigingen.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. De onderwerpen radicalisering en polarisatie blijven onze aandacht houden, met focus op spanningen in de samenleving

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

5.02 Ervoor zorgen dat Enschede een ongunstig klimaat heeft voor ondermijnende activiteiten
Ondermijning is een verzamelnaam voor verschillende vormen van criminaliteit die vaak verborgen blijft. Het gaat dan bijvoorbeeld om illegale hennepteelt, drugshandel, witwassen, mensenhandel, bedreiging en intimidatie, en vastgoedfraude.

Om hun criminele activiteiten uit te kunnen voeren, maken criminelen gebruik van allerlei legale diensten en voorzieningen. Hierdoor ontstaat een vermenging tussen ‘onderwereld’ en ‘bovenwereld’, waardoor onschuldige mensen en bedrijven onbedoeld in aanraking kunnen komen met criminelen.

Daarnaast zorgt ondermijning voor een oneerlijke samenleving (denk aan misbruik van overheidsgelden, oneerlijke concurrentie voor ondernemers), en tast ondermijning de leefbaarheid en veiligheid aan en zorgt het voor overlast.

Enschede is aantrekkelijk voor criminele organisaties; enerzijds vanwege onze ligging aan de grens, anderzijds vanwege de aanwezigheid van kwetsbare doelgroepen in wijken met een zwakkere sociaaleconomische positie. De aanwezigheid van ondermijnende criminaliteit laat zich steeds duidelijker zien in Enschede. Zo zijn er het afgelopen jaar verschillende geweldsincidenten geweest, die hun oorsprong vinden in het drugscircuit.

In ons integraal veiligheidsbeleid hebben we dan ook aandacht voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Landelijk, regionaal en lokaal groeit het besef dat ondermijning steeds meer een gevaar vormt voor onze maatschappij. Voor de komende regeerperiode is geld vrijgemaakt voor de aanpak van ondermijning. In ons Integraal Veiligheidsbeleid 2017-2020 is de aanpak van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit dan ook als prioriteit benoemd.

Acties 2022

Aantal acties: 4

01. We gaan door met de integrale aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit en leggen hierbij de focus op drugscriminaliteit, zorgfraude, cybercrime, weerbare overheid en weerbare maatschappij	
02. We verstevigen de aanpak van drugscriminaliteit *Er is de afgelopen jaren fors ingezet in de leefbaarheid en veiligheid, maar het is niet genoeg! Kameleon wordt weliswaar doorgezet, maar kan slechts de problemen beheersen of verplaatsen. De doelgroep van deze aanpak is complex en hardnekkig, waar een intensivering van gemeente en partners nodig is om het probleem weg te nemen. Inmiddels is er een start gemaakt voor een strategisch plan waar diverse stakeholders bij betrokken worden. De afgelopen periode is de inzet van cameratoezicht in het kader van openbare orde en veiligheid flink toegenomen, het live uitkijken is uitgebreid van 16 naar 46 uur, er is een flexibele camera unit aangeschaft en er komen vaste camera's bij in de binnenstad.*	
03. We maken de problematiek rondom cybercrime inzichtelijk en maken onze inwoners bewust, weerbaar en veerkrachtig	
04. We gaan de weerbaarheid van de gemeente vergroten	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

5.03 Versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid

Bij complexe casuïstiek spelen vaak zorg- en veiligheidsvraagstukken. Door een verbeterde samenwerking tussen de betrokkenen vanuit zorg- en veiligheidshoek wordt bijgedragen aan de algemene veiligheid, het verbeteren van de persoonlijke situatie en het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en/of maatschappelijke uitval. Het Veiligheidshuis speelt hierin een belangrijke rol. Situaties waarin goede samenwerking van groot belang is zijn bijvoorbeeld woonoverlast, overlast veroorzaakt door personen met verward gedrag, jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We geven een extra impuls aan de aanpak van straatintimidatie en geweld in de openbare ruimte	
02. We zetten in op het voorkomen dat mensen slachtoffers worden van mensenhandel en loverboys	
03. We gaan intensiever samenwerken aan concrete veiligheidsvraagstukken m.b.t. verwarde en kwetsbare personen, woonoverlast, huiselijk geweld en andere zware casuïstiek *Er wordt steeds meer inzet gevraagd op de aanpak van overlastgevende personen. Vanuit de casuïstiek constateren we dat dit ook steeds complexer wordt. Als gevolg daarvan is er te weinig tijd om gezamenlijk en op strategisch niveau de (systeem)problemen te zien en die op een duurzame wijze op te lossen. Dit wel noodzakelijk, integraal binnen de gemeente als ook samen met partners zoals het Zorg en Veiligheidshuis als schakel in de justitieketen.* *We willen/moeten vanuit zowel Zorg en Veiligheid (Z en VH) komen tot een gezamenlijke visie en aanpak van de nieuwe uitdagingen.*	
04. We intensiveren de huidige groepsaanpak op jeugd om meer aan de voorkant te komen	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

Financiële voortgang

Doelstelling en producten	Status	Afwijking (x1.000 euro)
1. Goed bestuur		
Bezwaar en beroep		0
College van B&W		0
Klachtencommissariaat		0
Ondersteuning College van B&W en directie *Extra personele inzet is nodig ten behoeve van de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne en op de intensivering van het thema "menselijke maat". Het Rijk vergoedt een vast bedrag per opgevangen vluchteling per week voor de kosten van de fysieke opvang. Ambtelijke inzet maakt geen onderdeel uit van deze vergoeding. Nog niet bekend is of het Rijk hiervoor nog aanvullend compenseert. In dat geval wordt het gepresenteerde tekort kleiner.*		-262
Raad en commissies *Een nadeel van 175.000 euro, vanwege extra kosten in verband met de verkiezingen, het afscheid en installatie van de nieuwe raad.*		-175
2. Versterking samenwerking bestuur/samenleving		
Stadsdeelsgewijs werken		0
3. Versterking samenwerking bestuur/(regionale) partners		
Regionale samenwerking *In verband met de herinrichting van taken binnen de Regio Twente zijn middelen beschikbaar gesteld om dit te realiseren. Voor 2022 is dit bedrag naar het lijkt niet geheel nodig en kan een deel vrijvallen ultimo van het jaar.*		362
4. Professionele dienstverlening aan de samenleving		
Publieksdienstverlening *De hogere kosten worden veroorzaakt door inzet Klantcontactcentrum in verband met de afgesproken eisen met de raad over klanttevredenheid. De norm is 80% van de telefoontjes binnen 20 seconden opnemen. Door meer en extra telefoontjes, bijvoorbeeld op gebied van energie, halen we de norm niet en zitten we lager en dit heeft gevolgen voor de klanttevredenheid. Om de norm te halen maken we meer kosten (300.000 euro). Na de reorganisatie van het Documentair Diensten Centrum (DDC) zouden de werkzaamheden van het team Informatiebeheer (TIB) ervoor moeten zorgen dat dat archivering aan de voorkant zou plaatsvinden. Met als resultaat dat DDC minder werkaanbod zou hebben. Door leegloop van TIB is het werkaanbod van DDC gebleven en tevens een achterstand ontstaan. Om deze werkzaamheden te doen zijn er meer kosten gemaakt (298.000 euro).* *Het niet kostendekkend kunnen werken voor de werkzaamheden gemeente Losser door foutieve toepassing in doorbelasting naar deze gemeente (49.000 euro). Extra opbrengsten (150.000 euro) door inhaalslag aanvragen reisdocumenten met als oorzaak het niet kunnen reizen tijdens corona, Te weinig capaciteit om dit te verwerken en hierdoor extra inhuur (350.000 euro). Daarnaast is er een tekort op de inzet ten behoeve van verstrekken van vergunningen (163.000 euro). De tekorten worden door enkele kleine positieve resultaten gecompenseerd (115.000 euro).*		-886

Verkiezingen		0

5. Openbare orde en veiligheid

Openbare orde en veiligheid		0
Totaal - Samenleving en bestuur		**-961**

Legenda: = tegenvaller; = risico; = conform begroting; = meevaller; = neutrale wijziging

Wij stellen voor:

3. Om een krediet van 150.000 euro beschikbaar te stellen voor de vervanging van de machine waar rijbewijzen en paspoorten worden opgeslagen. De dekking van de kapitaallasten kunnen opgevangen worden binnen het product publieksdienstverlening.

1.2 Duurzaam wonen, leven en werken

1. De bereikbaarheid van banen wordt vergroot

We willen Enschede economisch versterken. Op deze manier kunnen we kwalitatief groeien, baanmogelijkheden bieden voor iedereen en daardoor ook sociale problemen beter het hoofd bieden. Eerste prioriteit om dit voor elkaar te krijgen is het vergroten van de bereikbaarheid van banen. We willen de agglomeratiekracht van onze stad versterken. Dit doen we op verschillende manieren: kortere reistijden naar aanliggende gebieden met banen, een betere interne bereikbaarheid, een sterkere verwevenheid/relatie met naastliggende economische centra en meer banen in de stad zelf.

Dit hoofddoel hangt heel sterk samen met de hoofddoelen "aantrekken en vasthouden van talent" en "inwoners zijn financieel zelfstandig".

1.01 Enschede is meer verbonden met aanliggende economische centra (agglomeratiekracht)

Agglomeratiekracht is de massa en dichtheid in een gebied in de vorm van lokale concentraties van bedrijven, kennis, human capital en een goede bereikbaarheid, internationale connectiviteit en kwaliteit van leven. De aanwezigheid hiervan kan leiden tot agglomeratievoordelen. Dit zijn voordelen die bedrijven en instellingen ondervinden door ruimtelijke en organisatorische nabijheid. Versterking van agglomeratievoordelen leidt tot een toename van agglomeratiekracht (Raspe et al, 2012).

Het beter verbinden van Enschede met aanliggende economische centra is van belang om de agglomeratiekracht te versterken. Er komen meer banen beschikbaar binnen een redelijke reisafstand. Hierdoor kunnen meer mensen aan het werk en kan HBO en universitair opgeleid talent in Enschede blijven wonen. Dit gaan we bereiken door een betere externe bereikbaarheid (lobby op kortere reistijden), een betere interne bereikbaarheid (denk hierbij bijvoorbeeld aan een zo kort mogelijk voor- en natransport naar de OV knooppunten en werklocaties) en door verdere verweving met onze buren in Duitsland via de Duitslandagenda (vergroting van het daily urban system).

Acties 2022
Aantal acties: 4

01. We stellen een masterplan voor het Station Enschede op in het kader van de ontwikkeling van de Spoorzone	
02. We verbeteren de ontsluiting van de N35 via de Oostweg	
03. We realiseren de eerste mobipunten	
04. We versterken het fietsklimaat *Door gestegen kosten wordt realisatie van het deeltracé F35 met twee bruggen tussen het station en de Lambertus Buddestraat circa 5 miljoen duurder dan begroot. Dit wordt gedekt uit het mobiliteitskrediet en er wordt gezocht naar extra subsidiemogelijkheden. De afronding van werkzaamheden staat gepland voor eind 2023, maar loopt mogelijk vertraging op.*	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.02 In Enschede groeien de banen op de toplocaties

Op de toplocaties Kennispark, binnenstad/stadscampus en Technology Base faciliteren wij de vestiging van bedrijven en de groei van banen. In de binnenstad groeien de banen in met name de horeca en detailhandel. De stadscampus, Kennispark en Technology Base gaan zorgen voor een internationaal aantrekkelijk profiel van onze stad en regio, bieden een nieuwe inspirerende werkomgeving en dragen daarmee ook bij aan het aantrekken en vasthouden van talent.

Acties 2022

Aantal acties: 5

01. We voeren de gebiedsstrategie Kennispark uit	
02. We dragen bij aan de versterking van de regionale topwerklocaties	
03. We ronden de evaluatie af van de Gemeenschappelijke Regeling Technology Base en komen met voorstellen over het vervolg van deze GR	
04. Uitvoering actieplan 'Groen herstel binnenstad'	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.03 In Enschede kunnen bestaande en nieuwe bedrijven groeien en innoveren

De basis van onze economie zijn onze bestaande bedrijven. Op regionaal niveau vindt acquisitie plaats in de sectoren High Tech Systems en Materials (HTSM) en logistiek. Hiernaast acquireren we zelf op enkele voor Enschede specifieke sectoren: zakelijke dienstverlening, ICT en winkels voor de binnenstad. Acquisitie gebeurt heel gericht en is afgestemd op het profiel van onze regio en stad. Voor alle bedrijven (bestaand en nieuw) gaan we een goede dienstverlening bieden, zorgen we voor digitale bereikbaarheid, bieden we ondersteuning van netwerken voor starters, start ups en scale ups en innovatie (Novel-T), bevorderen we internationalisering, hebben we aandacht voor het arbeidsmarktbeleid en voor een aantrekkelijke werkomgeving.

Acties 2022

Aantal acties: 6

01. We gaan een locatie-onderzoek doen naar strategische uitbreidingsruimte voor bedrijven
02. We stimuleren de toekomstbestendigheid van bedrijfsterreinen
03. We ronden een nieuwe kantorenvisie af
04. Wij dragen bij aan de ontwikkeling van innovatieve ecosystemen
05. We onderzoeken de ontwikkelingskansen voor verouderde bedrijventerreinen
06. We ontwikkelen de Oostkrans van de Usseler Es

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2. Talent wordt aangetrokken en vastgehouden

De aantrekkelijkheid van een stad wordt in eerste instantie bepaald door de inwoners: het aandeel HBO en universitair opgeleiden en het aandeel creatieve klasse bepaalt de aantrekkelijkheid van de stad voor bedrijven en de economische groei. Economische groei is nodig om iedereen aan het werk te houden. Enschede heeft een relatief laag aandeel HBO en universitair opgeleiden. Dit beperkt de economische kansen van onze stad. Om hier verandering in aan te brengen, gaan wij meer inzetten op het aantrekken en vasthouden van HBO en universitair opgeleid talent. Hiervoor is het belangrijk dat de voorzieningen (wonen, cultuur, profilering) goed op orde zijn. We willen kwalitatief groeien om als stad sterker te worden.

Deze doelstelling hangt sterk samen met "de bereikbaarheid van banen wordt vergroot", "inwoners zijn gezond en actief" en "inwoners zijn financieel zelfstandig".

2.01 De stedelijke voorzieningen zijn attractief voor inwoners en bezoekers (nationaal en internationaal)

Een aantrekkelijke stad heeft een bruisende binnenstad, goede culturele voorzieningen, evenementen en voorzieningen als een internationale school. En dit is afgestemd op de wens tot het vasthouden van meer HBO en universitair opgeleiden.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We leggen het overkoepelend evenementenbeleid voor aan de raad *Het nieuwe evenementenbeleid heeft vertraging opgelopen. Er is een structureel personeelstekort en de beschikbare capaciteit gaat met name naar het reguliere werk. Hierdoor hebben we de planning moeten aanpassen en is de verwachting dat begin 2023 een voorstel aan de raad wordt voorgelegd.*
02. We leggen een nota van uitgangspunten voor een nieuwe cultuurnota voor aan de raad
03. We stellen een uitvoeringsprogramma op ter versterking van de cultuurregio Twente

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2.02 Het woningaanbod en de leefomgeving zijn attractief, veilig en toekomstbestendig

Als we meer HBO en universitair opgeleiden vast willen houden, dan moet het woningaanbod hier bij aansluiten. De kwalitatieve samenstelling van het woningaanbod is een aandachtspunt en we moeten kijken of we passende woningen hebben voor net afgestudeerden, expats en gezinnen. Als grootste stad van het oosten kunnen wij een grootstedelijk woonmilieu bieden. Het verdichten in het centrum hoort bij dit doel, evenals een aantrekkelijke leefomgeving en buitengebied.

Acties 2022

Aantal acties: 19

01. We leggen het bestemmingsplan De Kop ter besluitvorming voor aan de raad	
02. We werken verder aan de ontwikkeling van het Centrumkwadraat	
03. We gaan door met de uitvoering van de diverse deelprojecten van de Dynamische Uitvoeringsagenda Twekkelerveld	
04. We leggen het bestemmingsplan Cromhoff ter vaststelling voor aan de raad	
05. We leggen de voortgangsrapportage Woonvisie voor aan de raad	
06. We leggen het bestemmingsplan Eschmarkerveld voor aan de raad	
07. We maken de Leuriks bouwrijp	
08. We informeren de raad over de ontwerp Omgevingsvisie en Omgevingseffectrapportage	
09. We richten onze nieuwe applicaties in en oefenen daarmee *De mogelijkheden om goed te oefenen met het Omgevingsplan worden beperkt door problemen in de aansluiting op de Landelijke Voorziening van het DSO. Er is zelfs een risico dat dit deel van het DSO nog niet werkzaam zal zijn op de beoogde invoeringsdatum van 1 januari 2023. De gezamenlijke overheden werken om onder meer deze reden ook aan "tijdelijke alternatieve maatregelen" om de periode waarin het stelsel nog niet goed werkt, te kunnen overbruggen.*	
10. We ontwikkelen het Omgevingsplan *We hebben onze doelstelling aangepast en werken aan een minimale variant van het omgevingsplan vanwege de werkdruk en beschikbare capaciteit. .*	
11. We zijn gestart met het project brandveiligheid kamerverhuurpanden *Door de hoge werkdruk en de beperkt beschikbare capaciteit gaat veel inzet naar het reguliere werk. Hierdoor loopt dit project minder voortvarend dan verwacht en moeten wij onze planning bijstellen. We zijn bezig om extra capaciteit te werven. Daarnaast stimuleren we eigenaren van panden om in het bezit te komen van een geaccepteerde melding brandveilig gebruik waarmee het eigenaarschap van de pandeigenaren op dit onderwerp vergroot wordt en de resultaten van dit project bereikt worden.*	
12. We zijn klaar voor de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging (Wkb)	

De voorbereiding op de wet (o.a. aanpassen van onze processen en ons toezicht en handhavingsbeleid) loopt vertraging op. Dit komt omdat de DSO nog niet gereed is, er nog onduidelijkheden in het stelsel zitten, er te weinig proefprojecten zijn waardoor de zorgpunten niet inzichtelijk worden om de organisatie gereed te maken, de hoge werkdruk en beschikbare capaciteit. Hierdoor zijn we nog niet zover als we zouden willen. De inwerkingtreding van de wet is uitgesteld naar 1 januari 2023 en daarom hebben wij onze planning aangepast en verwachten wij dat bijsturing mogelijk is.	
13. We bereiden een voorstel voor een duurzame financiering van de BVTH-taken voor *De omgevingswet / Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) is uitgesteld naar 1-1-2023. Eind 2022 komen we met een voorstel rond de toekomstbestendigheid van een duurzame financiering van BVTH-taken.* *De gevolgen van de Wkb worden meegenomen in het proces voor de op te stellen legesverordening 2023.*	○
14. We herijken en actualiseren de productie-diensten catalogus *In de PDC catalogus wordt afgesproken hoeveel tijd mag worden besteed aan de verschillende producten en diensten die het ODT aan ons levert. De door ons gestelde kwantitatieve en kwalitatieve uitgangspunten staan onder druk. Hierover zijn we nog in gesprek met de ODT maar dit is een complex proces.*	■
15. We verminderen het aantal overlast-hotspots door beter gebruik te maken van informatie gestuurd handhaven. *We hebben onze doelstelling aangepast en beginnen eerst met een pilot.*	○
16. We werken verder aan de uitbreiding en proffesionelering van de inzet van de BOA's en brengen deze in lijn met de benchmark.	●
17. We gaan een pilot doen met bodycams voor BOA's	●
18. We stellen participatiebeleid op	●
19. We hebben illegale kamerverhuurpanden inzichtelijk gemaakt en zijn actief gestart met handhavingsprocedures gericht op het beëindigen van deze illegale situaties. *Op verzoek van de raad handhaven we -o.a. vanwege de gespannen woningmarkt- alleen op excessen. Daarmee wijken we af het UP 2022. E.e.a. is enkele maanden terug in een brief aan de raad bevestigd. Hierdoor loopt het project minder voortvarend dan verwacht en moeten wij onze planning bijstellen.*	■
20. We gaan - samen met ODT -verder uitvoering geven aan de routekaart Outputfinancering *Een aantal bouwblokken in de routekaart Outputfinanciering wordt voortvarend opgepakt. De discussie over de kentallen en kosten per product (zie ook herijken en actualiseren Producten diensten catalogus) is echter door de omgevingsdienst Twente nog niet opgestart. De uitkomsten zijn cruciaal voor het slagen van de stap naar outputfinanciering.*	■
21. We zetten stappen naar een zero emissie stadslogistiek	●
22. We stellen een Natuur- en Landschapsplan op	●

Legenda: ▼= loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■= loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★= boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

2.03 Wij werken effectiever samen met de kennisinstellingen (UT, Saxion, Aki, ROC) en het bedrijfsleven op de opgave "aantrekken en vasthouden van talent"

Het aantrekken en vasthouden van talent is een opgave die we niet alleen kunnen trekken. We werken hierin nauw samen met de kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Met de kennisinstellingen hebben we een strategische samenwerkingsagenda Smart Enschede

opgesteld. Het samenwerken met de bedrijven is hier een onderdeel van.

Acties 2022	
Aantal acties: 2	
01. Wij maken in 2022 nieuwe samenwerkingsafspraken met de kennisinstellingen en voeren deze uit	
02. Samen met de kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere instanties zetten we meer regie op de regionale talentopgave	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2.04 De (inter)nationale branding van Enschede wordt versterkt

Om onze stad neer te zetten als aantrekkelijk voor talent is veel inzet nodig op positionering en profilering. We willen onze stad neerzetten als grensverleggend, innovatief, hip en slim. Hiernaast willen we ook een welcoming city zijn voor de toenemende stroom van buitenlandse studenten en kenniswerkers.

Acties 2022	
Aantal acties: 2	
01. We werken het welcoming city beleid uit op het onderdeel internationale communicatie	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

3. Enschede is een duurzame en klimaatbestendige stad

Wereldwijd is er een opgave voor energietransitie, klimaatadaptatie en hergebruik van grondstoffen. Enschede moet hier ook een bijdrage in leveren.

3.01 Transitie naar duurzame energiebronnen en energietransitie

Wij streven naar verduurzaming van woningen, bedrijven, duurzame energievoorziening en het afkoppelen van panden van gas.

Acties 2022	
Aantal acties: 14	
01. We spannen ons in om de vastgestelde kaders van de energievisie en de transitievisie warmte te vertalen naar daadwerkelijke acties	
02. We activeren inwoners en ondernemers voor “zon op dak”	
03. We onderzoeken samen met strategische partners en buurgemeenten de mogelijkheden voor een regionaal warmtenet	
04. We gaan van RES 1.0 naar RES 2.0	

05. We kiezen voor interactie met de samenleving (o.a. gebiedsgerichte aanpak) om de ambitie vorm te geven	
06. We brengen de consequenties van ons beleid in beeld voor het elektriciteitsnet	
07. We ontwikkelen een 'ontzorgingspakket' voor particulieren om hen te ondersteunen bij de warmtetransitie	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

3.02 Naar een klimaatadaptief Enschede

De aanpak van hittestress en wateroverlast zijn de belangrijkste onderdelen van deze doelstelling. Er moet meer kwalitatief groen in de stad komen, meer wateropvang (aan het oppervlak en grondwater), biodiversiteit en smart sustainability.

Acties 2022

Aantal acties: 3

01. We borgen weer een basisinzet rond het biodivers en groen maken van Enschede samen met bewoners, ondernemers en instellingen	
02. We geven uitvoering aan het groenambitieplan	
03. We leggen een groenblauwe structuur aan in Twekkelerveld	
04. We leggen de Zuiderspoorbeek aan	
05. We pakken de wateroverlast langs de Kuipersdijk aan	
06. We stimuleren klimaatadaptatie op particulier terrein	
07. We stellen een regenwaterstructuurplan op	
08. We leggen het Werkprogramma bodem en ondergrond voor aan de raad	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

3.03 Optimaal hergebruik van producten en grondstoffen (circulaire economie)

Afval wordt steeds beter gescheiden en draagt daarmee bij aan optimaal hergebruik.

Acties 2022

Aantal acties: 0

01. We starten met de Ja-Ja-sticker met het doel ongeadresseerd drukwerk te verminderen	

02. We blijven gescheiden inzamelen stimuleren en streven naar meer kwaliteit van de ingezamelde stromen	
03. We gaan verder met de optimalisatie van ondergrondse verzamelcontainers en milieupleintjes	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

Financiële voortgang

Doelstelling en producten	Status	Afwijking (x1.000 euro)
1. De bereikbaarheid van banen wordt vergroot		
Dienstverlening aan ondernemers		0
Verkeersinfrastructuur en beleid *Nadeel wordt veroorzaakt door inschatting lagere passagiersaantallen spoorlijn Gronau-Enschede (30.00 euro) en een niet begrote bijdrage duurzaam deelvervoer (20.000 euro).*		-50
Versterken economische structuur		0
2. Talent wordt aangetrokken en vastgehouden		
Afvalstoffen		0
Begraafplaatsen		0
Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte *Er is een bedrag geraamd om de hoogspanningskabels ondergronds te leggen. Deze uitgave zal niet in 2022 plaatsvinden omdat het trace onderzoek nog niet helemaal afgerond is, pas als dat gereed is kan de bestemmingsplanprocedure opgestart worden en daarna de vergunningverlening en uitvoering. Definitieve planning voor start uitvoering is nog niet bekend, zodra we dit weten wordt dat opgenomen in de volgende IPC product. We willen bij de bestemming jaarrekening resultaat deze middelen bestemmen voor 2023. Op de personeelslasten van Stadsdeelbeheer is een tekort (100.000 euro) en dit tekort wordt door een voordeel op het budget voor activa maatschappelijk nut gedekt (200.000 euro).* *Prijsstijging bij civiele vervangingsinvesteringen openbare ruimte* *Door o.a. stijgende materiaalkosten, oplopende olieprijzen en stijgende loonkosten vallen de civiele vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte (o.a. aanpak grondwateroverlast Glanerbrug) duurder uit dan oorspronkelijk begroot. We houden dit jaar rekening met een prijsstijging van 15% (volgens CBS). Bij het bepalen van de hoogte van de rioolheffing 2023 houden we rekening met deze prijsstijging.* *Daarnaast zijn de levertijden van veel materialen, zoals stenen en rioolbuizen, veel langer dan voorheen, waardoor de planningen van de uitvoering van civiele projecten onder druk komen te staan. We onderzoeken op dit moment of het haalbaar is om zelf materialen, zoals stenen en rioolbuizen, in te kopen.*		650
Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaving *- In 2021 zijn de middelen voor de Cultuur Historische Waarde Kaart (CHWK) niet besteed en vrijgevallen in het resultaat. In 2022 is de inzet hoger en zal het budget worden overschreden (60.000 euro).* *-Vanuit het programma DWLW is samen met andere gemeenten het milieu toezicht*		-356

verzelfstandigd in de eerder opgerichte Omgevingsdienst Twente (ODT). In twee fases zijn taken en personeel overgegaan. Dit leidt tot overdracht van budgetten, zowel primair als overhead. In de tweede fase zijn de overige diensten en medewerkers overgegaan en leidt dit tot aanvullende desintegratiekosten (facilitaire overhead) van 250.000 euro (nadeel). *- Voor Handhaving Openbare Ruimte is het in 2022 niet mogelijk om de volledige output te realiseren. Dit heeft direct consequenties voor de inzet in de wijken t.a.v. jeugdoverlast, doelgroepenoverlast in het centrum, controle op alcoholwet, 'scooters' binnenstad, veiligheidsgevoel en de overige 'kleine ergernissen' in de stad. De zeer lastige arbeidsmarkt om geschikte BOA's aan te trekken is hier de oorzaak van. De vacature ruimte wordt geprobeerd in te vullen (606.000 euro).* *- Bij vergunnen is beoordeeld of de aanvragen boven de 5 miljoen tijdig worden afgerond in 2022. De verwachting is dat voor een aantal aanvragen niet het geval zal zijn. Hierdoor ontstaat er een afwijking op de begroting en dit resulteert in een nadeel van 652.000 euro.* *We willen bij de bestemming jaarrekening resultaat het incidentele budget voor frictiekosten leges/wkb die we in 2022 hebben ontvangen bestemmen voor 2023 omdat die kosten grotendeels in 2023 worden gemaakt.*		
Cultuur, Evenementen en Citymarketing *We hebben bij cultuur, evenementen en citymarketing te maken met uitval van personeel als gevolg van ziekte en langdurig verlof. Tegelijkertijd heeft het Rijk veel geld uitgetrokken om de gevolgen voor de culturele sector en de evenementenbranche van de covid-maatregelen te verzachten. De inzet van die middelen en het uitvoeren van de reguliere taken kunnen niet uitgevoerd worden zonder dat we het personeel vervangen dat door ziekte en langdurig verlof afwezig is. Dit leidt tot een incidentele overschrijding van het budget.*	▼	-197
Grondbedrijf	●	0
Locatieontwikkeling	●	0
Parkeerbeheer *Door de coronacrisis en de daarmee samenhangende regeringsmaatregelen is de betaald parkeervraag ook voor 2022 afgenomen in het eerste kwartaal 2022. Voor 2022 wordt een tekort verwacht op opbrengsten kort parkeren (550.000 euro) en afname abonnementen en parkeervergunningen (200.000 euro).*	▼	-750
Riolering	●	0
Stedelijke ontwikkeling	●	0
3. Enschede is een duurzame en klimaatbestendige stad		
Duurzaamheid	●	0

Totaal - Duurzaam wonen, leven werken	**- 703**

Legenda: ▼ = tegenvaller; ■ = risico; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Binnen het programma Fysiek zijn er twee beslispunten. Te weten ten aanzien van het ondernemersloket en afdeling Handhaving.

Wij stellen voor:

4. Om 65.000 euro (2022) en 55.000 euro (2023) minder te onttrekken aan de reserve flankerend beleid dan begroot bij de zomernota van 2020. Daarnaast stellen we voor om 115.000 euro (2024 en 2025) en 114.731 (2026) te onttrekken aan de reserve flankerend beleid. Met de in 2019 tot en met 2021 gestorte 614.731 euro is deze beweging meerjarig neutraal. We zetten hiermee de reserve flankerend beleid in als remweg voor het realiseren van de brede taakstelling binnen het fysieke en economische domein voor het deel ondernemersloket conform eerdere besluitvorming bij de zomernota van 2020. (BP-DWLW-01)

Wij stellen voor:

5. Om voor de bodycams voor boa's voor de afdeling handhaving openbare ruimte een krediet beschikbaar te stellen van 46.000 euro. Deze bodycams vanuit bestaande middelen voor materieel en/of personeel te dekken. (BP-DWLW-02)

1.3 Vitaal en sociaal

1. Jeugd groeit veilig op en ontwikkelt talenten

Iedere jeugdige groeit gezond en veilig op, kan zijn/haar talenten ontwikkelen en naar vermogen meedoen. Hij/zij groeit op in een gezin; speelt en neemt deel aan sport en cultuur; gaat naar school en behaalt diploma's en een startkwalificatie en krijgt passende ondersteuning waar nodig. Zo krijgt hij/zij de kans een (sociaal-economisch) zelfredzame, sociaal vaardige en gezonde inwoner te worden die zoveel als mogelijk zelfstandig kan wonen en leven en een goed perspectief heeft op de arbeidsmarkt.

1.01 De jeugd is gezond en actief

Jeugdigen die gezond leven (eet- en beweeggedrag) zijn minder vaak ziek, kunnen zich beter concentreren en zitten lekkerder in hun vel. Via de jeugdgezondheidszorg (met de focus op preventie, vroegsignalering en lichte ondersteuning) en sport willen we een gezonde leefstijl bij de jeugd bevorderen.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We versterken de jeugdgezondheidszorg ℹ	
02. We benutten de maatschappelijke waarde van de speeltuinen. ℹ *Er is 360.000 euro beschikbaar voor extra onderhoud (amendement 2021). De middelen gaan in 2022 niet volledig uitgegeven worden in verband met de de planning van de Sociale Basis waar de SES in mee loopt. We werken toe naar het gefaseerd uitgeven van het budget. De verwachting is dat in 2022 120.000 euro zal worden uitgegeven.*	
03. We gaan de JOGG-methodiek uitrollen onder de Enschedese jeugd. ℹ	

Legenda: ▼= loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ■= loopt achter, bijsturing mogelijk; ● = conform verwachting; ★= boven verwachting; ○ = neutrale wijziging.

1.02 De jeugd groeit thuis op en doet dat in een veilige thuissituatie

Jeugd heeft een goede opvoeding en een stabiele en veilige omgeving nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen. Het liefst door en bij de ouder(s).

Acties 2022

Aantal acties: 4

01. We voeren de inhoudelijke investeringsagenda jeugdhulp uit om het stelsel duurzaam te maken. ℹ *We liggen enerzijds redelijk op schema (o.a. met vastgestelde aanpak voor wachttijden, opzet strategische inkoop). Anderzijds zijn er vanuit het investeringsperspectief nog geen concrete*	

investeringsplannen gekomen in afwachting van landelijke ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda (zie actie 1.02-02).	
02. We voeren de landelijke Hervormingsagenda Jeugd uit, in relatie met de Regiovisie jeugdhulp. *Landelijk hebben de gemeenten de Hervormingsagenda opgeschort totdat er overeenstemming is met het Rijk dat gemeenten adequaat worden gefinancierd voor de feitelijke uitgaven van de jeugdhulp en de extra bezuiniging uit het regeringsakkoord van tafel is.*	
03. We zetten in op het voorkomen en aanpakken van huiselijk geweld & kindermishandeling, mensenhandel en prostitutie. *- De Regiovisies lopen conform planning (groen).* *- Het aanbod selectieve preventie huiselijk geweld is een regionaal project, dat langzamer loopt dan gepland. Regionale inzet en afstemming door veertien gemeenten op Huiselijk geweld en Kindermishandeling verloopt soms moeizaam. Daardoor is de kans groot dat het niet in 2022 gaat starten (rood).* *- De aanpak schadelijke praktijken heeft door andere prioriteiten vertraging opgelopen en staat nu gepland voor tweede helft 2022 (oranje).*	
04. We doen mee aan het landelijk actieprogramma 'Kansrijke start'.	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.03 Kinderen hebben geen taalachterstand

Een goede taalontwikkeling is essentieel voor een kansrijke toekomst van kinderen. We willen alle kinderen hierin gelijke kansen bieden. Het grootste effect bereiken we door vooral vroegtijdig, bij kinderen op jonge leeftijd, te investeren.

Acties 2022

Aantal acties: 3

01. We investeren met schoolbesturen in het wegwerken van onderwijsvertragingen.
02. We investeren in het versterken van het leesplezier bij kinderen.
03. We investeren in zomerscholen.
04. We geven uitvoering aan het Uitvoeringsplan Laaggeletterdheid.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.04 De jeugd heeft zo min mogelijk tweedelijns jeugdhulp nodig

Primair wordt ingezet op het oplossen van problemen op eigen kracht en/of binnen hun eigen sociale omgeving (het gezin, de buurt, de vereniging, kinderopvang en school). We zetten daarbij in op preventie en op collectieve, algemene voorzieningen dichtbij huis of school. Alleen waar het echt niet anders kan, wordt tweedelijns jeugdhulp ingezet.

Acties 2022

Aantal acties: 4

01. We zetten in op het doorontwikkelen van de toegang tot en de samenwerking met de specialistische jeugdhulp. *De uitvoering van taakstellingen loopt mede door corona en naijl-effecten van corona en tijdsgebrek bij huisartsen en wijkteams moeizamer dan gepland.*	
02. We voeren de pilot Onderwijs-Jeugdhulp-Arrangement (OJA) uit om te komen tot een toekomstbestendige aanpak. *Er is een Doorontwikkelagenda OJA is opgesteld. Op dit moment lopen er verschillende werkgroepen met als doel om de OJA toekomstbestendig te maken.*	
03. We voeren het beleidskader 'Kwaliteit en toezicht jeugdhulp en Wmo' uit. *Het concept-beleidskader is in januari 2022 door het College van B&W aan de Raad voorgelegd ter vaststelling. Het is echter tot op heden nog niet door de Raad in behandeling genomen. De uitvoering gebeurt in lijn met het concept-beleidskader.*	
04. We zetten verder in op de kracht van verenigingen.	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.05 Kinderen groeien niet op in armoede

Alle jeugd moet kunnen meedoen, ook jeugdigen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen. Sport, schoolreisjes, muziek – het hoort bij de vorming en opvoeding van iedere jeugdige. Nu investeren in het kunnen meedoen van jeugd voorkomt problemen op latere leeftijd. Met de inzet van het Kindpakket bevorderen we de participatie van jeugdigen. Het Kindpakket maakt onderdeel uit van het brede palet aan inkomensondersteunende voorzieningen van de gemeente Enschede.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. We voeren de nota Rondkomen met je inkomen, onderdeel kindpakket verder uit.	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.06 De jeugd heeft een passende opleiding (bij de potentie van de jeugdige)

Het is belangrijk dat jongeren een goede keuze weten te maken als het gaat om een opleiding. Niet alleen moet een opleiding aansluiten bij hun talenten, maar er moet uiteindelijk ook een passende baan mee te vinden zijn.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We geven uitvoering aan de nota 'Strategie Kansengelijkheid'.	
02. We voeren de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) uit.	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.07 De jeugd heeft een startkwalificatie

Het hebben van een startkwalificatie is belangrijk voor een goede start in het arbeidzame leven. Jeugd zonder diploma loopt een verhoogd risico op maatschappelijke uitval. Een startkwalificatie is het minimale onderwijsniveau dat nodig is om serieus kans te maken op duurzaam geschoold werk. Het gaat dan om een of MBO-(niveau 2, 3 of 4), Havo- of VWO-diploma.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. We geven uitvoering aan het regionaal programma De Twentse Belofte 2020-2024.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2. Inwoners wonen langer zelfstandig

Zelfredzaamheid betekent dat je zelf bepaalt hoe je je leven wilt inrichten: hoe je wilt wonen, leren, werken, recreëren, je kinderen wilt opvoeden of je van a naar b wilt verplaatsen. Het is goed als mensen daar de ruimte voor krijgen en daar in eerste instantie ook zelf verantwoordelijk voor zijn. Als mensen daar alleen of met hulp van buren, vrienden en familie niet in slagen, kan de overheid ondersteunen. Het liefst op zo'n manier dat mensen ook dan zelf hun hulp kunnen organiseren en zeggenschap behouden. De ambitie is te investeren in tijdige, lichte ondersteuning en preventie, om daarmee onnodig zware zorg te kunnen voorkomen. Normaliseren in plaats van medicaliseren en ondersteuning dichtbij de leefwereld van de inwoner.

2.01 De inwoners zijn gezond en actief

Mensen die voldoende bewegen en gezond eten voelen zich prettiger, zijn in staat zich aan te passen aan en zelf de regie te voeren over de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. We willen dat zoveel mogelijk Enschedeërs een gezonde leefstijl hebben en zetten in op het preventief bevorderen van de gezondheid en meer (sportief) bewegen.

Acties 2022

Aantal acties: 3

01. We versterken de publieke gezondheid

02. We stellen een integraal ambitiedocument 'Gezond, gelukkig en vitaal' op.
Er is in tweede instantie alsnog een bestuursopdracht opgehaald waardoor een en ander vertraagd is. Hierbij is ook geconstateerd dat de kwaliteit van groter belang is dan snelheid (met bijvoorbeeld een gedragen participatieproces). Afronding tweede kwartaal 2023.

03. We actualiseren de subsidieverordening 'Brede impuls combinatiefuncties'.
Het lukt niet om de subsidieverordening dit jaar te vernieuwen. Het ambitiedocument 'Gezond, gelukkig en vitaal' (zie actie 2.01-01) is hierin namelijk kaderstellend en de verwachting is dat deze in het eerste kwartaal 2023 gereed is. In de tussentijd vinden er uiteraard wel voorbereidende activiteiten plaats.

04. We voeren de clusteringsopgave sportparken uit.
De realisatie van de clustering breedtesport op Diekman-Oost is wel in gang gezet, maar de daadwerkelijke realisatie is in 2023. Reden hiervoor is dat de raad pas in januari 2022 het benodigde krediet beschikbaar heeft gesteld.
Ook de MFSA op sportpark Enschede-Zuid is vertraagd. Het benodigde krediet moet nog worden opgehaald bij de Raad, omdat het traject met de betrokken clubs door de verschillende belangen langer duurt.

05. We werken de plannen voor de Topsportcampus Diekman verder uit.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2.02 De inwoners hebben een sterk persoonlijk netwerk

Het hebben van een sociaal netwerk is belangrijk voor inwoners die ouder worden en/of die zorg nodig hebben om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Daarbij gaat het om familie, vrienden, kennissen, buren, collega's, maar ook om sociale contacten bij de club, de kerk enzovoort.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We implementeren de vernieuwde Wijkwijzers.

Het afgelopen jaar heeft laten zien dat het succes van de Wijkwijzers afhankelijk is van de initiatieven en reuring rondom wijkcentra die er al waren op wijkniveau. De Wijkwijzer-vestigingen zijn in alle stadsdelen anders geland, in een ander netwerk en omringd door verschillende initiatieven en partners. Dat maakt dat de oorspronkelijke blauwdruk en het concept van een fysieke XL-Wijkwijzer voor de meeste vestigingen niet geschikt dan wel haalbaar is.
Daarom koppelen we de doorontwikkeling van de wijkwijzers los van een fysieke XL-vestiging. En richten we ons in 2022 op een wijkgerichte netwerkaanpak waarbij de fysieke Wijkwijzer-vestigingen als spil fungeren. De wens van de raad op een gefaseerde aanpak in de wijken én de visie van de Wijkwijzers staat daarmee nog altijd overeind. De praktische uitvoering van dit besluit en de afhankelijkheid van de Wijkwijzer van bestaande initiatieven en het bestaande netwerk binnen de verschillende wijken maakt echter dat bijsturing gevraagd is.
Voor de tiende wijkwijzer vestiging zijn er verkennende gesprekken geweest, met als resultaat dat er een intentie is om een tiende wijkwijzer vestiging uit te rollen. Op dit moment wordt bekeken met de betreffende locatie hoe de uitrol praktisch kan worden vormgegeven en welke noodzakelijke randvoorwaarden er nog zijn in te vullen.

02. We ontwikkelen de sociale basis in wijken en buurten verder door.

03. Samen met partners blijven we inzetten op het tegengaan van eenzaamheid.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2.03 De inwoners hebben zo min mogelijk tweedelijns zorg nodig

Primair wordt ingezet op het oplossen van problemen van een inwoner op eigen kracht en/of binnen de eigen sociale omgeving (het gezin, de buurt, het werk, de vereniging). We zetten daarbij in op preventie en op collectieve, algemene voorzieningen dichtbij huis. Alleen waar het echt niet anders kan, wordt tweedelijns hulp ingezet.

Acties 2022

Aantal acties: 7

01. We voeren het plan van aanpak van de transformatie Ondersteuning Huishouden uit.

02. We onderzoeken de mogelijkheden van 'Meer wonen, minder zorg'.

Er is enige vertraging ontstaan bij de realisatie van de eerste tussenvoorziening voor jongeren. De beoogde locatie is bij nader inzien toch het meest geschikt voor de herhuisvesting van

KamerRaad. Er is inmiddels een nieuwe (en dus extra) locatie in beeld voor de tussenvoorziening voor jongeren. Naar verwachting zou die in oktober/november dit jaar gerealiseerd kunnen worden. *De tweede locatie voor de tussenvoorziening voor jongeren wordt ook eind dit jaar verwacht (definitieve planning is nog wel afhankelijk van de levertijden van bouwmaterialen en beschikbaarheid aannemer).*	
03. We voeren de brede integrale aanpak 'Tegengaan dakloosheid' uit. *Er is vertraging ontstaan op met name de aan de Participatiewet gerelateerde preventieactiviteiten (thema 1). De andere twee thema's lopen conform planning (groen).*	
04. We werken in 2022 de opdracht voor een toekomstbestendig en financieel duurzaam maatschappelijke opvang uit.	
05. We starten met de nieuwe centrumgemeenteregeling beschermd wonen. *De ingangsdatum van de centrumgemeenteregeling is afhankelijk van landelijke keuzes over het ingangsjaar van het nieuw verdeelmodel beschermd wonen. Daarvan is in februari 2022 is besloten om dat niet in 2023 te laten ingaan*	
06. We werken verder aan het terugdringen van de wachtlijst beschermd wonen.	
07. We evalueren en rollen de methodiek van de Maatwerkroute: Toekomstplan uit	
08. We voeren de lokale werkagenda Menzis-gemeente Enschede 2020-2024 uit	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

3. Inwoners zijn financieel zelfstandig

Mensen die financieel zelfstandig zijn, hebben de ruimte om zich te kunnen ontwikkelen en te kunnen meedoen op alle leefdomeinen. De stress van het hebben van een beperkt budget en/of schulden leidt ertoe dat mensen, m.n. met een laag inkomen, minder goed in staat zijn om verstandige keuzes te maken. Daarom streven we ernaar om armoede zoveel mogelijk te voorkomen.

3.01 De huishoudens zijn niet afhankelijk van een bijstandsuitkering

Het kunnen voorzien in het eigen levensonderhoud door werk is het beste medicijn tegen vele klachten. Bovendien zijn werkende ouders een belangrijk voorbeeld voor kinderen. Een plek vinden op de arbeidsmarkt is echter niet voor iedereen eenvoudig, daarom ondersteunt de gemeente bij het vinden van geschikt werk. Daarnaast zorgt de gemeente voor een uitkering (Algemene bijstand levensonderhoud) voor inwoners die niet genoeg geld hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. Met een bijstandsuitkering kunnen zij de periode overbruggen totdat zij weer betaald werk vinden.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. We realiseren het Uitvoeringsplan 2022 van het regionale Werkplein Twente (werkgeversservicepunt).	
02. We faciliteren het Regionaal Mobiliteitsteam.	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform

verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

3.02 De huishoudens doen zo min mogelijk een beroep op inkomensondersteuning

We streven ernaar dat zoveel mogelijk mensen in hun eigen inkomen kunnen voorzien en niet afhankelijk zijn van gemeentelijke inkomensondersteunende voorzieningen.
Voor hen die dat niet kunnen kent de gemeente Enschede een gedegen aanbod van voorzieningen, waarmee de gevolgen van armoede voor inwoners kunnen worden gedempt. Dit aanbod bestaat uit gemeentelijke minimaregelingen en de ondersteuning van maatschappelijke initiatieven. We blijven o.a. met deze inzet een actief armoedebeleid uitvoeren en baseren ons daarbij op de schaarste-theorie.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. We voeren de nota 'Rondkomen met je inkomen', onderdeel inkomensondersteuning verder uit.

Eind 2021 zou het dashboard 'armoedebeleid' gereed komen en de 'Nibud minima-effectrapportage 2021' uitkomen. Zij vormen de basis voor het meetbaar maken van de effectiviteit van het armoedebeleid, waar de raad via een amendement opdracht toe heeft gegeven. De ontwikkeling van het dashboard is mede door ziekte en ongeplande werkzaamheden op energiearmoede vertraagd. Pas in 2022 gaan we samen met de Raad hier invulling aan geven.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

3.03 De inwoners met een laag inkomen zitten zo min mogelijk in een schuldhulpverleningstraject

We handelen preventief, voordat iemand in de schulden terechtkomt. Daar waar mensen toch in de schulden zijn gekomen en waar ze die niet kunnen oplossen, ondersteunt de gemeente Enschede deze inwoners. Dit doen we samen met diverse maatschappelijke organisaties (zoals bijvoorbeeld het Diaconaal Platform Enschede, Humanitas thuisadministratie, Alifa) en de Stadsbank Oost-Nederland. Ook de Wijkteams Enschede spelen hierbij een belangrijke rol.

Acties 2022

Aantal acties: 0

01. We voeren de nota 'Rondkomen met je inkomen', onderdeel schuldhulp verder uit.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

4. Inwoners participeren in de samenleving

In een inclusieve samenleving is iedereen naar vermogen zelf verantwoordelijk voor zijn eigen leven en doet naar vermogen mee. Dat kan zijn via betaald werk danwel als vrijwilliger, mantelzorger, actief lid van een vereniging en/of andere non-profit-organisatie in Enschede en dergelijke.

4.01 De inwoners werken betaald naar vermogen

Het welbevinden van mensen wordt mede bepaald door het gevoel 'er toe doen'. Het hebben van betaald werk is daar een belangrijke factor bij, ieder naar eigen capaciteiten.
Het aandeel werkende Enschedeërs, de ‘arbeidsmarktparticipatie’, neemt toe en groeit

richting het niveau van andere G40 steden.

Acties 2022	
Aantal acties: 3	
01. We voeren het beleidskader EAA uit aan de hand van het uitvoeringsprogramma 2022.	
02. In 2022 vullen we in het kader van de regeling Nieuw Beschut 105 banen in.	
03. We analyseren nut en noodzaak van de inzet van SWPE voor Nieuw Beschut-banen.	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

4.02 De inwoners doen actief mee in de samenleving via vrijwilligerswerk, mantelzorg, lidmaatschap verenigingen e.d.

Meedoen in de samenleving kan naast een betaalde baan op diverse manieren. Via vrijwilligerswerk en/of mantelzorg: werk dat onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of (de kwaliteit van) de samenleving. En/of via een actief lidmaatschap van een vereniging of non-profit-organisatie danwel actief meedoen aan activiteiten die in de stad of eigen wijk worden georganiseerd bij en/of door verenigingen en non-profit-organisaties.

Acties 2022	
Aantal acties: 4	
01. We ontwikkelen het beleid ten aanzien van vrijwilligerswerk en mantelzorg door.	
02. We voeren het uitvoeringsprogramma nieuwe Wet Inburgering uit. *Landelijk heeft uitwisseling van gegevens met het DUO drie maanden stilgelegen. Het Rijk heeft daarop de uitvoering van de nieuwe wet drie maanden opgeschort. Vaststelling van het uitvoeringsprogramma vindt in het tweede kwartaal 2022 plaats.*	
03. We onderzoeken de mogelijkheden van een Landelijke Voorziening Vreemdelingen (LVV) in Enschede.	
04. We stellen beleid voor antidiscriminatie op. *De staatssecretaris van het ministerie Justitie en Veiligheid heeft besloten de pilots te verlengen met een jaar (tot eind 2021). In 2022 komt er duidelijkheid over het vervolg van de pilots en het landelijk dekkend netwerk.*	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

Financiële voortgang

Doelstelling en producten	Status	Afwijking (x1.000 euro)
1. Jeugd groeit veilig op en ontwikkelt talenten		
Jeugdhulp		-

Verwacht wordt een negatief resultaat van 4,6 miljoen euro. De autonome groei op Jeugdhulp en extra kosten voor hoog specialistische hulp leiden tot dit tekort. Hierbij is vooralsnog geen rekening gehouden met een onttrekking aan de reserve hervormingsagenda en exploitatieontwikkeling Jeugdhulp. Deze wordt bepaald bij de jaarrekening 2022.		4.600
Onderwijs *Verwacht wordt een positief resultaat van 116.000 euro. Dit wordt met name veroorzaakt door voordelen bij de Lokaal educatieve agenda, het Onderwijsachterstandenbeleid en Leerplicht RMC/VSV. Binnen het Onderwijsachterstandenbeleid wordt het voordeel veroorzaakt door een lager aantal controles door de GGD bij handhaving en toezicht op de kinderopvang (+ 137.000 euro), een lagere vraag naar peuterarrangementen (+ 86.000 euro) en minder uitgaven op een aantal kleinere posten (+ 43.000 euro). Bij Leerplicht RMC / VSV betreft het voordeel (+ 14.000 euro) een schatting aangezien de VSV subsidies nog moeten worden beschikt. Daarentegen wordt binnen het Leerlingenvervoer een nadeel verwacht (- 164.000 euro) als gevolg van meer ritten. Momenteel vindt met de vervoerder nog afstemming plaats over de continueringsbijdrage 2021, in de prognose is nog geen rekening gehouden met de financiële consequenties hiervan.*	⭐	116
Sport en Gezondheid	🟢	-29

2. Inwoners wonen langer zelfstandig

Ondersteuning centrumtaken (WMO) *Verwacht wordt een positief resultaat van bijna 3,2 miljoen euro. Dit wordt veroorzaakt door onderbesteding op het subsidiebudget voor Beschermd wonen, mede veroorzaakt door minder uitname budget bij de overgang van cliënten naar de Wet Langdurige Zorg en GGZ, onderbesteding van het coronamaatregelbudget en vertraging op ontwikkeling van beschikbare plaatsen Beschermd wonen om alle geïndiceerde cliënten te kunnen bedienen. Er is regionaal een bestuurlijke opdracht opgehaald om een plan van aanpak hiervoor op te stellen en in 2022 starten we hiermee.* *Beschermd wonen wordt voor 7 gemeenten uitgevoerd. Dit voordeel betreft het aandeel voor de centrumgemeente Enschede.*	⭐	3.184
Ondersteuning lokaal (WMO) *Verwacht wordt een negatief resultaat van 700.000 euro. Dit wordt veroorzaakt door een negatief resultaat op Huishoudelijk ondersteuning (- 600.000 euro) als gevolg van tariefstijging (+ 1,65%), volumestijging (+ 5,5%) en hogere verzilvering van verplichtingen. Aanvullend wordt een nadeel verwacht op personele inzet (- 100.000 euro miljoen euro).*	🔻	-700

3. Inwoners zijn financieel zelfstandig

Algemene bijstand levensonderhoud *Het Rijksbudget voor de BUIG is in het nader voorlopig budget (ten opzichte van het voorlopige budget) met 5,5 miljoen verlaagd waardoor (obv de realisatie t/m april) een fors tekort wordt verwacht voor de Algemene Bijstand LO (Levensonderhoud). Daarnaast zijn er enkele kleine voordelen. Voor de BBZ (Besluit Bijstand voor zelfstandigen) geldt een verschil van 45.000 euro positief door minder advisering van (startende) BBZ-ers) (+ 50.000 euro), de afrekening van de dienstverlening ROZ 2021 (+ 45.000 euro) en minder aflossing op BBZ-kredieten (- 50.000 euro). Voor de apparaatskosten is er een verschil van 0,13 miljoen euro negatief in verband met de projectleiding van de pilot Toekomst Gegevensuitwisseling Werk en Inkomen (- 50.000 euro), meer abonnementen (- 28.000 euro) en diverse onderzoekskosten (- 52.000 euro). Gezamenlijk wordt een negatief resultaat van 3,2 miljoen euro verwacht.*	🔻	-3.200
Inkomensondersteuning *Verwacht wordt een positief resultaat van 552.000 euro. Dit wordt met name veroorzaakt door voordelen bij de bijzondere bijstand, bijzondere inkomensvoorziening en collectieve ziektekostenverzekering. Bij de bijzondere bijstand is er een verschil van 331.000 euro positief. Dit is een saldo van een verwacht negatief resultaat op de bijzondere bijstand (-*	⭐	552

111.000 euro) en een positief resultaat op de regeling tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) (+ 442.000 euro). De bijzondere bijstand betreft een gemengd beeld van mee- en tegenvaller(s): een meevaller bij de voorzieningen voor wonen (+ 190.000 euro) en tegenvallers door 'omzetten' leenbijstand in 'bijstand om niet' en bij Directe levensbehoeften (- 301.000 euro). Voor de TONK geldt dat de regeling per 1 april 2022 is beëindigd. Er zijn 37 aanvragen toegekend. Van het beschikbare bedrag van 520.000 euro is 78.000 euro gebruikt. Bij de bijzondere inkomensvoorziening en collectieve ziektekostenverzekering is er een verschil van 221.000 euro positief. Dit wordt veroorzaakt door een lager bedrag aan subsidies van armoedepartners (+ 143.000 miljoen euro), (nog) geen volledige inzet bij sociaal maatschappelijke participatie jongeren en 'Budget veilig' (+ 33.000 euro) en een lager beroep op de collectieve ziektekostenverzekering (+ 46.000 euro).		
Schuldhulpverlening		0

4. Inwoners participeren in de samenleving

Algemene Maatschappelijke Voorzieningen *Verwacht wordt een positief resultaat van 560.000 euro. Dit bestaat uit een voordeel op de subsidiebudgetten voor welzijn, vrijwilligerswerk en jongerenwerk (+ 200.000 euro), een voordeel bij het speeltuinwerk omdat de extra beschikbaar gestelde middelen voor onderhoud dit jaar nog niet kunnen worden uitgeven maar voor het volgende jaar gepland staan (+ 300.000 euro) en diverse kleine voordelen (+ 60.000 euro).*		560
Arbeidsmarktparticipatie *Verwacht wordt een positief resultaat van ruim 3,3 miljoen euro. Het verwachte resultaat van Arbeidsmarktparticipatie bestaat voor het grootste gedeelte (+ 4,4 miljoen euro) uit onderbesteding van incidentele middelen bestemd voor maatregelen tegen effecten als gevolg van de coronacrisis. Deze onderbesteding wordt vervolgens gebruikt om dat deel van de kwijtscheldingen bijstandsvorderingen dat niet gedekt kan worden uit de voorziening voor het risico van oninbaarheid (- 800.000 euro) als ook de extra dotatie aan deze voorziening (- 500.000 euro) van dekking te voorzien (totaal - 1,3 miljoen euro). Daarnaast wordt er vooralsnog 47.000 euro van dit budget besteed aan een leerplichtambtenaar. De doorberekening van de afdelingskosten is 200.000 euro lager. Dit is voornamelijk het gevolg van vacatureruimte binnen Werk en Inkomen en lagere doorberekende overheadkosten.*		3.348
Ondersteuning wijkteams *Verwacht wordt een positief resultaat van 100.000 euro. Dit wordt veroorzaakt door minder activiteiten met als gevolg een onderbesteding op het budget van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Dit resultaat moet in samenhang gezien worden met de uitvoeringsactiviteiten van de Wijkteams onder Jeugdhulp en Wmo.*		100
Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut *Verwacht wordt een positief resultaat van 200.000 euro. Bij de SW-detacheringen wordt een hogere omzet van 150.000 euro geprognosticeerd. Dit komt door verbeterde tarieven en extra inzet om niet geplaatste SW-medewerkers alsnog te detacheren. Daarnaast is er een voordeel van 50.000 euro op doorbelaste personeelskosten.*		200

Stelpost onderuitputting Vitaal en sociaal *Gezien de (in absolute zin) positieve jaarrekening resultaten van de afgelopen jaren in het sociaal domein en omdat het college offensiever wilde begroten was de verwachting dat aanvullend (bovenop de 2,3 miljoen euro structurele ruimte die al is benoemd in begroting 2022), nog eens 3,5 miljoen euro ingezet kan worden voor de algemene afweging. Deze 3,5 miljoen euro is op een stelpost onderuitputting meegenomen in het begrotingsprogramma Vitaal & Sociaal. Concreet betekent dit dat we de komende jaren anticiperen op onderuitputting op de budgetten in het begrotingsprogramma Vitaal & Sociaal. We kunnen deze onderuitputting op voorhand niet toewijzen aan concrete producten in de gemeentebegroting. Daarvoor zijn de uitkomsten in de jaarrekeningen op de diverse producten te grillig. Op basis van de huidige prognoses is het echter niet de verwachting dat*	- 3.500

de stelpost voor 2022 van invulling kan worden voorzien. Dit zorgt daarmee voor een nadeel van 3,5 miljoen euro.	
Totaal - Vitaal en sociaal	-3.969

Legenda: ▼ = tegenvaller; ■ = risico; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Ondersteuning wijkteams
Er is 15.000 euro nodig voor een incidentele bijdrage aan de Technologie & Zorg Academie om samen te werken aan de voor ons interessante maatschappelijke opdracht: het verder brengen van het gebruik van zorgtechnologie in zorg en welzijn. Hiermee dragen we bij aan bewustwording, adoptie en acceptatie van zorgtechnologie in de praktijk. Dekking is beschikbaar vanuit het product Ondersteuning Wijkteams

Wij stellen voor:
6. Om een incidentele begrotingssubsidie voor 2022 van 15.000 euro beschikbaar te stellen aan de Technologie & Zorg Acad

Sport en Gezondheid
Voor de dekking van het project clustering en efficiëntere inzet van de sportaccommodaties is een bedrag nodig van 45.276 euro. Het doel is om een plan uit te werken waarbij de verenigingskracht wordt versterkt, clustervorming ontstaat en de taakstelling op de sportaccommodaties gerealiseerd wordt. Hiervoor zijn incidentele middelen nodig, deze willen we onttrekken aan de reserve Maatschappelijke functie sport.

Wij stellen voor:
7. Om incidenteel een bedrag van 45.276 euro te onttrekken aan de reserve Maatschappelijke functie sport. (BP-VS-02)

Sociale werkvoorziening en nieuw beschut
Het budget voor de manager productie die werkzaamheden uitvoert voor de SW staat bij het onderdeel Overhead van het product Bedrijfsvoering voor een bedrag van?108.893 euro. Deze managementfunctie wordt niet meer ingevuld, de werkzaamheden worden onder de huidige managers verdeeld. Het budget moet van Overhead terug naar SW en wordt ingezet voor uitvoerende werkzaamheden binnen de DCW.

Wij stellen voor:
8. Om een lastenbudget van 108.893 euro structureel over te hevelen van het product Bedrijfsvoering (onderdeel Overhead) van het programma Financiën en organisatie naar het product SW van het programma Vitaal en sociaal. (BP-VS-03)

Ondersteuning centrumtaken
In 2021 is een bedrag van 638.000 euro niet besteed en vervolgens gestort in de reserve Maatschappelijke opvang. Dit bedrag is nu nodig om het regionale plan van Aanpak dak- en thuislozen af te ronden in 2022. Daarom willen we deze middelen onttrekken aan de reserve Maatschappelijke opvang. Daarnaast is er voor het huidige en de komende drie jaren een bedrag nodig van 250.000 euro voor lokale initiatieven Vrouwenopvang/Aanpak Huiselijk geweld en een incidenteel bedrag in 2022 nodig van 25.000 euro voor het Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT) – implementatieplan ‘gefaseerd samenwerken aan veiligheid’. Dit heeft een regiobrede impact. Mogelijk komen er regionaal nog aanvullende plannen, dit zal dan meegenomen worden in de volgende rapportage. Deze middelen willen we onttrekken aan de reserve DUVO (Vrouwenopvang).

Wij stellen voor:

9. Om een bedrag van 638.000 euro te onttrekken aan de reserve Maatschappelijke opvang voor het regionale plan van Aanpak dak- en thuislozen. (BP-VS-04)

Wij stellen voor:

10. Om een bedrag van 250.000 euro te onttrekken aan de reserve DUVO (Vrouwenopvang) in 2022, 2023, 2024 en 2025 voor lokale initiatieven Vrouwenopvang/Aanpak Huiselijk Geweld. (BP-VS-05)

Wij stellen voor:

11. Om incidenteel een bedrag van 25.000 euro te onttrekken aan de reserve DUVO (Vrouwenopvang) in 2022 voor het GHNT – implementatieplan ‘gefaseerd samenwerken aan veiligheid’. (BP-VS-06)

Algemeen Maatschappelijke voorzieningen

De verwachting is dat meer statushouders dan verwacht, die nog onder de oude wetgeving vallen, nog een participatietraject 'Doe mee in Enschede' moeten volgen. Daardoor moet de begrotingssubsidie aan M-Pact in 2022 incidenteel met 35.460 euro worden verhoogd. De dekking van deze verhoging komt uit de Rijksuitkering Inburgering

Wij stellen voor:

12. Om de begrotingssubsidie aan M-Pact incidenteel met 35.460 euro in 2022 te verhogen. (BP-VS-07)

1.4 Financiën en organisatie

1. Optimaal faciliteren van gemeentelijke taken passend bij het primaire proces

Met de beschikbaar gestelde middelen doen wij dit aan de hand van professioneel opdrachtgever-/opdrachtnemerschap, een maximale inzet van (beschikbare en nog te ontwikkelen) IT en strakke kostenbeheersing.

1.01 Uitvoering (strategie op) vastgoed

De uitvoering van de strategie op vastgoed gebeurt door middel van het door de Raad vastgestelde beleidskader.

We zijn eigenaar van vastgoed dat in de markt niet te verkrijgen of te duur is. Het is een hulpmiddel om maatschappelijke doelen te bereiken. Sturing op de portefeuille geschiedt vanuit beleidsinhoudelijke argumenten. Daarbij kijken we ook nadrukkelijk naar het huisvesten van gesubsidieerde instellingen. We zijn er ons van bewust dat het gemeentelijk vastgoed een voortrekkersrol heeft op het gebied van verduurzaming en zijn dan ook bezig met plannen om te komen tot energie neutrale gebouwen.

Acties 2022	
Aantal acties: 4	
01. We geven vervolg aan de uitvoering van strategie op vastgoed door te sturen op de vastgoedportefeuille middels het beleidskader	
02. We zetten in op een verdere verduurzaming van onze vastgoedportefeuille	
03. We onderzoeken voor de resterende wijk- en buurtcentra hoe we invulling kunnen geven aan de exploitatie	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.02 Doelmatige, efficiënte en duurzame inzet huisvesting en accommodaties

We onderzoeken op welke wijze we de huisvesting voor ambtenaren toekomstbestendig en goedkoper kunnen maken. Daarbij sluiten we aan op de organisatie ontwikkelingen.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. We implementeren het strategische plan voor ambtelijke huisvesting.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.03 Voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor adequate onderwijsgebouwen

We hebben de wettelijke taak te zorgen voor voldoende adequate huisvesting voor leerlingen in het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. We maken een plan om het verouderde gebouwenbestand duurzaam te vernieuwen en kijken daarbij naar de mogelijkheden voor de wijk en haken aan bij de dynamische investeringsagenda (DIA).

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. We voeren het vervangingsplan voor de onderwijsgebouwen uit.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.04 Wendbare flexibele organisatie gericht op organisatievraagstukken

Met het vaststellen van het bestuurs- en managementconcept (Enschede Ontwikkelt) is onze ambitie bevestigd: Wij willen werken aan een lerende, flexibele en talentvolle organisatie. Wij willen een gemeente zijn waar medewerkers de kans krijgen zich te blijven ontwikkelen om zo een bijdrage te leveren aan de opgaven waar we als gemeente voor staan. En wij willen dat medewerkers zich blijven ontwikkelen om goede kansen te houden op werk binnen en buiten de gemeente.
We geven verdere invulling aan de motie van de gemeenteraad, gericht op het ontwikkelen van modern werkgeverschap. In co-creatie met medewerkers en management vinden we nieuwe manieren om de beschikbare capaciteit flexibel binnen de organisatie in te zetten. We streven naar een op lange termijn evenwichtige leeftijdsopbouw van het personeel.

Acties 2022

Aantal acties: 3

01. Organisatieontwikkeling, we passen strategisch personeelsmanagement (SPM) toe
02. Organisatieontwikkeling, we investeren in talentontwikkeling medewerkers
03. Organisatieontwikkeling, we implementeren onze arbeidsmarktcommunicatiestrategie

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.05 Optimale inzet van beschikbare data op ontwikkelingen in de stad

Data wordt steeds meer gezien als een essentieel bedrijfsmiddel waar we net zo zuinig op moeten zijn als op de andere bedrijfsmiddelen (personeel, financiën). Data is een democratisch recht. Hoe beter wij onze inwoners en bedrijven goed kunnen informeren over regelingen, besluiten en initiatieven, hoe meer we in een gelijkwaardige positie terecht komen en hoe beter inwoners en bedrijven zichzelf kunnen redden. We streven naar een hierbij passend niveau van ontsluiting van data en systemen en koppelen deze met elkaar waar dat kan. Steeds met als uitgangspunt de basis op orde.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. Wij maken slimmer gebruik van de beschikbare informatie en ICT

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.06 Continu voldoen aan wet- en regelgeving rondom informatievoorziening

Rond informatievoorziening, digitale veiligheid en privacy is wet- en regelgeving belangrijk. We implementeren nieuwe wet- en regelgeving en zorgen voor bewustwording bij onze medewerkers met behulp van campagnes, training, en certificering.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We doen mee aan de verplichte audits op bestaande wetgeving ten aanzien van informatievoorziening en sluiten aan bij de verplichte landelijke voorzieningen

02. We verhogen de digitale weerbaarheid

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.07 Optimaal gedigitaliseerde bedrijfsvoeringsprocessen

We zetten ons in om waar mogelijk onze processen te digitaliseren. En sluiten daarbij aan op actuele ontwikkelingen waarbij we de focus houden op basis op orde.

Acties 2022

Aantal acties: 2

01. We digitaliseren ons inkoop- en verkoopproces

In januari 2022 is reeds gemeld dat de ontwikkeling en implementatie van de eigen ontwikkelde applicatie Purchase to Pay is stopgezet. De belangrijkste redenen hiervoor waren dat bij de live gang fundamentele problemen naar voren kwamen die verdere implementatie onverantwoord maakten.
De afgelopen jaren zijn veel goede standaardapplicaties op de markt gekomen en er wordt

onderzoek gedaan welke applicatie geschikt is. Alle opgedane kennis en ervaring wat betreft de in kaart gebrachte processen zijn zeer goed bruikbaar. Voorlopig blijven we de applicatie DAF gebruiken voor de afhandeling van facturen.

02. We maken onze financiële processen toekomstbestendig

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.08 Optimaal applicatielandschap en slimme informatie infrastructuur

Het applicatielandschap is de verzameling van alle in gebruik zijnde systemen. We streven ernaar het aantal applicaties te verminderen om te komen tot een betere beheersbaarheid, betere onderlinge koppelingen en verlaging van de kwetsbaarheid.

Acties 2022

Aantal acties: 3

01. We richten applicatieportfoliomanagement verder in ter sturing op het applicatielandschap

02. Transitiestrategie Common Ground

03. We ondersteunen de organisatie bij volledig digitalisering en waar mogelijk automatisering van de werkprocessen

De digitalisering zet nog veel sneller door en in bijna alle geledingen van onze dienstverlening en organisatie dan we verwachtten
Tal van projecten worden hierop uitgevoerd en geprioriteerd door de domeinen. Deze worden opgepakt volgens het projectportfolio met de I-kernteams en I-programmamanagers en uitgevoerd samen met het IT-Bedrijf. Echter loopt het portfolio over, vraag en uitvoering zijn in toenemende mate in onbalans.
Dit komt door een sterk stijgende vraag, een tekort aan mensen, een niet meer passende inrichting en een tekort aan structurele middelen. De werkwijze wordt aangepast maar omschakelen kost tijd. Tijd die we terugwinnen met een andere aanpak waardoor we naar verwachting projecten sneller kunnen afronden. De reeds beschikbare incidentele middelen worden maximaal ingezet maar zullen gelet de grote – en structurele- vraag niet voldoende zijn.
Een voorstel voor een structurele financiering van de sterk toegenomen vraag zal worden voorgelegd. De arbeidsmarkt voor IT en gerelateerde functies is krap, er worden extra wervingsinspanningen gedaan om de meest cruciale functies nog dit jaar in te vullen. Waar dat niet lukt zal om belangrijkste projecten van het portfolio uit te voeren – ondanks de hoge kosten- worden ingehuurd.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.09 Strategische heroverweging diensten voor externe organisaties

De gemeente Enschede levert diverse diensten aan externe organisaties (waaronder salarisadministratie, IT ondersteuning en publieksdienstverlening). De afweging om te bepalen of we wel/niet willen en kunnen leveren aan derden vindt plaats op basis van individuele beoordeling van de leidinggevende. Het gevolg hiervan is een omvangrijk aantal Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) en diverse randvoorwaarden. Dit vraagt om een strategische heroverweging met een afwegingskader zodat het aangaan of voortzetten van DVO's weloverwogen gebeurt.

Acties 2022

Aantal acties: 0

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

1.10 Optimale bedrijfsvoering (link paragraaf bedrijfsvoering)

In deze gemeentebegroting is een aparte paragraaf bedrijfsvoering opgenomen (paragraaf 4.5). In de paragraaf gaan we per bedrijfsvoeringsdiscipline/aspect in op hoe wij bedrijfsvoering in onze organisatie vormgeven. Door middel van onderstaande actiepunten geven we extra focus aan bedrijfsvoeringsonderdelen.

Acties 2022

Aantal acties: 1

01. We herijken de bedrijfsvoeringsapplicaties

Ontwikkelingen in de markt en Cloud Strategie van de gemeente Enschede vragen een ander manier van kijken naar en een herijking (aanpassing/vernieuwing) van het applicatielandschap. Om onze kerntaken optimaal te kunnen ondersteunen, de bedrijfscontinuïteit te kunnen borgen en gebruik te kunnen maken van de laatste technologieën, is inzicht en kennis over de toepassing van de applicaties in ons landschap cruciaal. Het opbouwen van dat inzicht en die kennis is een continue samenspel tussen de gemeentelijke domeinen, DVO-klanten, CIO Office en het IT-bedrijf.
Dit is gaande maar het kost meer tijd omdat het complexer blijkt dan verwacht om het landschap op die basis te vernieuwen.

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

2. Een betrouwbare en voor lange termijn houdbare financiële huishouding

De financiële positie van Enschede is nog steeds kwetsbaar. Vanaf 2008 hebben wij te maken met bezuinigingsopgaven. Ook het meerjarenperspectief bevat een uitdaging voor een sluitende meerjarenbegroting. Het is daarom nodig scherpe keuzes te maken. We moeten kijken welke vraagstukken de grootste prioriteit hebben en hier onze inzet op richten. Dat betekent ook dat we andere activiteiten niet meer of later doen. Op de onderdelen waar dat mogelijk is wordt de begroting flexibeler gemaakt. Daarmee zijn wij wendbaarder in het werken aan onze opgaven en kansen die zich voordoen. Verder willen we de rentelasten en kosten betalingsverkeer voor de gemeente minimaliseren.

2.1 De gemeente Enschede is een gezonde financiële organisatie en daarmee goed toegerust op de ondersteuning van uitvoering en beleid.

Om tegenslagen het hoofd te kunnen (blijven) bieden streven we naar een weerstandsvermogen groter dan 1. We voeren realistisch en degelijk financieel beleid. Daarom speculeren we niet op onzekere inkomsten. Structurele uitgaven dekken we met structurele middelen. Tegenvallers worden binnen het eigen domein opgelost, de inzet van baten uit meevallers wordt integraal afgewogen. We zetten ons spaarprogramma voort. Op deze manier blijven we ook in de toekomst in staat om onverwachte tegenvallers op te kunnen vangen. We sturen stevig op het realiseren van bezuinigingen. We blijven bij het Rijk aandacht vragen voor de financiële en sociale situatie van onze stad. We beschrijven nauwkeurig welke financiële risico's we onderscheiden. Daarbij beperken we ons niet tot statische risico's, maar nemen we ook langjarige, flexibele risico's mee. We maken scenario's inzichtelijk en bereiden ons hier zoveel mogelijk op voor.

Acties 2022	
Aantal acties: 6	
01. We treffen voorbereidingen voor een rechtmatigheidsverklaring door het college	
02. We implementeren de wijziging gemeentefondsmethodiek	
03. We evalueren de begroting en doelenboom	
04. We maken een financiële foto	

Legenda: = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk; = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging.

Financiële voortgang

Doelstelling en producten	Status	Afwijking (x1.000 euro)
1. Optimaal faciliteren van gemeentelijke taken passend bij het primaire proces		
Basisregistratie		0
Bedrijfsvoering *Het tekort vanuit het programma Duurzaam, Wonen en werken bestaat uit:* *1. Extra inzet van personeel wegens tekort en inwerken van nieuw personeel (222.000 euro)* *2. Manager havenbedrijf wordt vanuit gemeente Enschede gedetacheerd, Door o.a. ziekte en vervanging daarvoor en kosten voormalig manager een nadeel. (220.000 euro)* *3. Overige kosten betreffen extra inhuur op het product beleid (825.000 euro) wegens langdurige ziekte in combinatie met boven formatieve medewerker(s). Daarnaast inzet op projecten waar geen directe dekking tegenover staat maar voortgang wel gewaarborgd moet zijn.* *3.Kosten voorinvestering projectcontroller voor toekomstige projecten/versnellingsopgave, extra lasten inhuur en headhunter, opleidingen nieuw personeel, gebruikmaking regelingenouderschapsverlof en generatiepact bij P&C (257.000 euro)* *4. Personele kosten bij inzet op omgevingswet en kosten ODT (215.000 euro)* *5. Bij vergunningen generatiepact van drie medewerkers en meer inzet ten aanzien van het product dan eerder geraamd leidt tot hogere inhuurkosten t.o.v. het beschikbare budget. De combinatie van veel werkzaamheden voor relatief kleine aanvragen en de krapte op de arbeidsmarkt (die leidt tot exceptioneel hoge inhuurtarieven, 213.ooo euro).* *6. Overige bestaat uit vacature ruimte versus enkele kleine verschillen en is positief (23.000 euro)*		-1.929
Gemeentearchief		0
Interne dienstverlening *Het resultaat op dit product bestaat uit:* *• Een nadeel op de interne bedrijfsvoeringsafdelingen van per saldo 280.000 euro:* *Er is sprake van verwachte overschrijdingen als gevolg van een verhoging van verzekeringspremies en de verhoogde subsidie aan 1Twente conform de aangenomen motie (100.000 euro). Ook nemen de lasten toe vanwege uitbreiding van dienstverlening aan derden (waaronder GBT, RIEC en UWV). Hiertegenover staat een even grote extra bate (zie product Regionale Dienstverlening). Verder worden er extra kosten gemaakt voor vroegtijdige vervanging van uitstromend personeel en medewerkers die o.a. gebruik*		-592

maken van het generatiepact. In de Financiële Foto is voor de meerkosten van generatiepact bij IT inmiddels een knelpunt opgenomen en wordt vanaf 2023 afgedekt. Voor 2022 leidt dit nog tot een incidentele overschrijding. Daarnaast moet er meer worden ingehuurd vanwege ziekte en omdat door krapte op de arbeidsmarkt niet altijd tijdig kan worden voorzien in vervanging door medewerkers in vaste dienst. Tegenover deze nadelen staan enkele beperktere voordelen vanwege achterblijvende uitgaven i.v.m. Corona en voordelen in verband met lagere kosten van locatie gebonden kosten door het afstoten van divers gemeentelijk vastgoed. *• Een nadeel bij Publieksdienstverlening van per saldo 312.000 euro. Dit komt door: Achterstanden in het archief, bovenformatieve medewerkers en vervanging van langdurige zieke medewerkers.*		
Onderwijsvoorzieningen: onderwijshuisvesting	🟢	0
Regionale dienstverlening *Door uitbreiding van de dienstleningsovereenkomst aan derden (met name GBT, RIEC en UWV) ontstaat er een hogere bate. Tegenover deze hogere bate staan hogere uitgaven bij het product Interne dienstverlening*	⭐	160
Sport- en wijkaccommodaties	🟢	0
Vastgoedbedrijf *Als gevolg van het afstoten van maatschappelijk vastgoed (wijkservicecentra) nemen de lasten voor onderhoud en beheer af.*	⭐	334

2. Een betrouwbare en voor lange termijn houdbare financiële huishouding

Algemene belastingen *Als gevolg van corona zijn de waarden van de objecten niet-woningen gedaald, waardoor er minder inkomsten OZB gerealiseerd zullen worden in 2022.*	🔻	-700
Algemene inkomsten *Voordeel van 2.500.000 euro, met name door het incidenteel uitstellen van de opschalingskorting ten behoeve van het kunnen opvangen van negatieve financiële effecten voor corona.*	⭐	2.400
Algemene uitkering	🟢	0
Rente & treasury *Het voordelige resultaat bestaat uit;* *- Het niet hoeven aan te trekken van langlopende leningen in 2022 (Voordeel van 237.500 euro);* *- Voordeel op korte rente (Voordeel 40.000 euro);* *- Hogere dividend opbrengsten (voordeel van 800.000 euro);* *- Lagere renteopbrengsten uit de kapitaalgoederen vanuit verschillende producten en het grondbedrijf (nadeel van 850.000 euro). Bij de betreffende producten leidt dit dan weer tot een voordeel.*	⭐	228
Totaal - Financiën en organisatie		**-99**

Legenda: 🔻 = tegenvaller; 🟧 = risico; 🟢 = conform begroting; ⭐ = meevaller; ⚪ = neutrale wijziging

Wij stellen voor: (begrotingswijziging BP-FO-01)

13. om het beschikbare budget voor loon en prijscompensatie incidenteel te storten in de reserve Loon- en prijscompensatie, conform het genomen besluit in de zomernota 2021.

Wij stellen voor: (begrotingwijziging BF-FO-02)

14. om de onttrekking voor de reserve flankerend beleid te verlagen in 2022 en te verhogen in 2023 en 2024. Op basis van actualisatie van de verwachte aanwending van de gereserveerde middelen om wendbaar en flexibel te kunnen zijn ten aanzien van de personele inzet. Deze wijziging past binnen de bestedingsdoelen van deze door de raad ingestelde reserve. Voor 2022 is het voorstel dat de

onttrekking wordt verlaagd en voor 2023 en 2024 wordt verhoogd (2022: -330.000, 2023: +174.331 en 2024: +100.000).

Wij stellen voor: (begrotingwijziging BF-FO-03)

15. om een bedrag van 400.000 euro in 2022 (2023: 300.000 euro en 2024: 100.000 euro) te onttrekken aan de reserve Informatie Investeringsplan (ondergebracht in de reserve Flankerend beleid). De middelen worden ingezet ten behoeve het project Bridge en past binnen de bestedingsdoelen van deze reserve.

Bijlage 1 Beslispunten

Deze paragraaf bevat beslispunten binnen de bevoegdheid van de Raad. Deze beslispunten zijn divers van aard en kunnen de instelling van een reserve betreffen, mutaties in de reserve, het beschikbaar stellen van een krediet of een overheveling van budgetten tussen producten onderling (voor zover dit effect heeft op de aard van de output en/of begrotingsprogramma overstijgende overhevelingen betreft). Voor een aanvullende toelichting verwijzen we naar het vorige hoofdstuk, stand van zaken 2022.

We stellen voor:

1. Om akkoord te gaan met de technische wijzigingen zoals opgenomen in bijlage 2 en de begroting te wijzigen;
2. Om de effecten uit de meicirculaire 2022 voor het begrotingsjaar 2022 te verwerken. En de accressen voor loon- en prijsstijging (5,2 miljoen euro) toe te voegen aan de stelpost loon-prijscompensatie.
3. Om een krediet van 150.000 euro beschikbaar te stellen voor de vervanging van de machine waar rijbewijzen en paspoorten worden opgeslagen. De dekking van de kapitaallasten kunnen opgevangen worden binnen het product publieksdienstverlening.
4. Om 65.000 euro (2022) en 55.000 euro (2023) minder te onttrekken aan de reserve flankerend beleid dan begroot bij de zomernota van 2020. Daarnaast stellen we voor om 115.000 euro (2024 en 2025) en 114.731 (2026) te onttrekken aan de reserve flankerend beleid. Met de in 2019 tot en met 2021 gestorte 614.731 euro is deze beweging meerjarig neutraal. We zetten hiermee de reserve flankerend beleid in als remweg voor het realiseren van de brede taakstelling binnen het fysieke en economische domein voor het deel ondernemersloket conform eerdere besluitvorming bij de zomernota van 2020.
5. Om voor de bodycams voor boa's voor de afdeling handhaving openbare ruimte een krediet beschikbaar te stellen van 46.000 euro. Deze bodycams vanuit bestaande middelen voor materieel en/of personeel te dekken.
6. Om een incidentele begrotingssubsidie voor 2022 van 15.000 euro beschikbaar te stellen aan de Technologie & Zorg Academie en deze te dekken uit het product Ondersteuning Wijkteams.
7. Om incidenteel een bedrag van 45.276 euro te onttrekken aan de reserve Maatschappelijke functie sport.
8. Om een lastenbudget van 108.893 euro structureel over te hevelen van het product Bedrijfsvoering (onderdeel Overhead) van het programma Financiën en organisatie naar het product SW van het programma Vitaal en sociaal.
9. Om een bedrag van 638.000 euro te onttrekken aan de reserve Maatschappelijke opvang voor het regionale plan van Aanpak dak- en thuislozen.
10. Om een bedrag van 250.000 euro te onttrekken aan de reserve DUVO (Vrouwenopvang) in 2022, 2023, 2024 en 2025 voor lokale initiatieven Vrouwenopvang/Aanpak Huiselijk Geweld.
11. Om incidenteel een bedrag van 25.000 euro te onttrekken aan de reserve DUVO (Vrouwenopvang) in 2022 voor het GHNT – implementatieplan ‘gefaseerd samenwerken aan veiligheid’.
12. Om de begrotingssubsidie aan M-Pact incidenteel met 35.460 euro in 2022 te verhogen.

13. Om het beschikbare budget voor loon en prijscompensatie incidenteel te storten in de reserve Loon- en prijscompensatie, conform het genomen besluit in de zomernota 2021
14. Om de onttrekking voor de reserve flankerend beleid te verlagen in 2022 en te verhogen in 2023 en 2024. Op basis van actualisatie van de verwachte aanwending van de gereserveerde middelen om wendbaar en flexibel te kunnen zijn ten aanzien van de personele inzet. Deze wijziging past binnen de bestedingsdoelen van deze door de raad ingestelde reserve. Voor 2022 is het voorstel dat de onttrekking wordt verlaagd en voor 2023 en 2024 wordt verhoogd (2022: -330.000, 2023: +174.331 en 2024: +100.000).
15. Om een bedrag van 400.000 euro in 2022 (2023: 300.000 euro en 2024: 100.000 euro) te onttrekken aan de reserve Informatie Investeringsplan (ondergebracht in de reserve Flankerend beleid). De middelen worden ingezet ten behoeve het project Bridge en past binnen de bestedingsdoelen van deze reserve.

Bijlage 2 Begrotingswijzigingen

Samenleving en bestuur

(TW-SenB-01) Reserve Wijkbudgetten	
Programma	Samenleving en bestuur
Product	Stadsdeelgewijswerken
Bedrag	Incidenteel 305.000 euro in 2022
Omschrijving	Wij stellen voor om 305.000 euro te onttrekken uit de reserve wijkbudgetten, dit betreft de onderbesteding van de wijkbudgetten uit voorgaand jaar die aangewend wordt voor de wijkbudgetten 2022. Deze wijziging is conform het raadsvoorstel om de wijkbudgetten op 'peil te houden'.

TW SenB-02 is komen te vervallen

(TW-SenB-03) Budgetoverheveling facturen Klant in Focus naar CIO	
Programma	Samenleving en bestuur
Product	Publieksdienstverlening
Bedrag	35.753 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het lastenbudget voor Publieksdienstverlening met 35.753 euro te verlagen. Dit betreffen facturen voor Klant in Focus die nu door de afdeling CIO worden betaald en beheerd, conform afspraak.

Duurzaam wonen, leven, werken

(TW-DWLW-01) Opvoeren budget cultuurmakelaar en cultuur aan de basis	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Cultuur, evenementen en citymarketing
Bedrag	114.212 euro incidenteel en voor 2023 74,212 voor de cultuurmakelaar
Omschrijving	Na opstellen gemeentebegroting is voor 2022 subsidie beschikbaar gesteld door provincie. Tegenover de ontvangen subsidie staat een gelijke uitgave voor cultuurmakelaar en cultuur aan de basis.

(TW-DWLW-02) Overheveling middelen bodemuitvoeringsplan 2022	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Beheer en onderhoud openbare ruimte
Bedrag	1.200.000 euro, incidenteel
Omschrijving	We stellen voor om de door de raad beschikbaar gehouden middelen in de reserve nog uit te voeren werkzaamheden van het gemeentelijk werkprogramma bodem & ondergrond 2016 – 2020 in te zetten voor de lopende zaken vanuit het werkprogramma aan de bodem- en ondergrondtaken gerelateerde uitvoering en apparaatskosten voor 2022 financieel.

(TW-DWLW-03) Bijdrage corporaties Dynamische investeringsagenda	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Stedelijke ontwikkeling
Bedrag	150.000 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de baten en lasten te verhogen op basis van de bijdrage van de woningcorporaties voor het gezamenlijk werkbudget van de Dynamische investeringsagenda.

(TW-DWLW-04) Reserve ophogen met niet-benutte kapitaallasten openbare verlichting cf. vastgesteld beleidsplan	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Beheer en onderhoud openbare ruimte
Bedrag	194.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor, conform voorgaande jaren, de reserve kapitaallasten op te hogen ten laste van het exploitatiebudget kapitaallasten in het product Openbare verlichting. Dit is het gevolg van grote vervangingen in het verleden en langere afschrijvingstermijnen. De wijziging past binnen het raadsvoorstel Beleidsplan openbare verlichting om een reserve in te stellen om fluctuaties van het vervangingsplan op te vangen.

(TW-DWLW-05)	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Cultuur, evenmenten en citymarketing
Bedrag	10.400 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de subsidie die de Stichting 4 en 5 mei ontvangt bij het bestuursondersteuning neer te leggen. Omdat het bedrag feitelijk wordt gebruikt om dienstverlening in te kopen bij Enschede Promotie en dus geen directe subsidie betreft. Hierdoor wordt de administratieve verantwoording versimpeld.

(TW-DWLW-06)	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Stedelijke Ontwikkeling
Bedrag	84.695 euro structureel
Omschrijving	Om een lastenbudget van 84.695 euro structureel over te hevelen van het product Stedelijke Ontwikkeling naar het product Bedrijfsvoering (onderdeel Overhead). Dit in verband met het overhevelen van taken, waardoor 0,78 FTE wordt overgeheveld van Stedelijke Ontwikkeling naar Overhead.

(TW-DWLW-07)	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Beheer en onderhoud openbare ruimte
Bedrag	104.388 euro structureel
Omschrijving	Om een lastenbudget van 104.388 euro structureel over te hevelen van het product Beheer en Onderhoud openbare ruimte naar het product Bedrijfsvoering (onderdeel Overhead). Dit in verband met een organisatie-aanpassing binnen de afdeling

	Stadsdeelbeheer, waardoor 0,89 fte is overgeheveld van Stadsdeelbeheer naar Overhead.

(TW-DWLW-08)	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Verkeersinfrastructuur en Beleid
Bedrag	42.276 euro structureel
Omschrijving	Om een lastenbudget van 42.276 euro structureel over te hevelen van het product Verkeersinfrastructuur en Beleid naar het product Bedrijfsvoering (onderdeel Overhead). Dit in verband met de inzet van de afdeling Inkoop voor de afdeling Ontwerp & Stadsingenieurs,, waardoor 0,50 FTE wordt overgeheveld van Verkeersinfrastructuur en Beleid naar Overhead.

(TW-DWLW-09)	
Programma	Duurzaam wonen leven werken
Product	Locatieontwikkeling
Bedrag	50.000 euro structureel
Omschrijving	Om een lastenbudget van 50.000 euro structureel over te hevelen van het eindproduct Locatieontwikkeling naar het eindproduct Grondbedrijf. Het betreft de materiele kosten met betrekking tot de kerntaken van het grondbedrijf, waarvan het budget in het eindproduct Locatieontwikkeling stond, maar waarvan de kostenrealisatie en het budgethouderschap in eindproduct grondbedrijf thuis horen.

Vitaal en sociaal

(TW-VS-01) Werkbegroting 2022 SW	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Sociale Werkvoorziening en nieuw beschut
Bedrag	257.736 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten en de baten per saldo te verlagen met incidenteel 257.736 euro. Deze verlaging vloeit voort uit: -een aanpassing van het verloop van SW-medewerkers (op basis van stand 31-12-2021). Dit leidt tot een hogere omzet en kosten (+ 101.000 euro); -de overheveling van de Stichting Werkgeverstaken Participatiewet Enschede (SWPE) naar de gemeente Enschede, product SW (-/- 464.000 euro); -een bijdrage van het UWV voor de uitvoering van innovatieve werkzaamheden door de DCW (+ 105.264).

(TW-VS-02) Aanvulling RMC-middelen	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Onderwijs
Bedrag	2022: + 157.104 euro, structureel; 2023 en 2024: + 43.246 euro structureel; 2025 en 2026: - 9.275 euro, structureel.
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten van het product Onderwijs structureel aan te passen. Deze mutaties hebben betrekking op de reguliere middelen voor het RMC. De mutatie voor het jaar 2022 heeft betrekking op een incidentele ophoging van

	het Rijksbudget (voor een extra impuls) van 113.858 euro en de ophoging van het reguliere Rijksbudget voor het RMC met 70.432 euro. Met de mutaties van 2023 – 2026 wordt de begroting weer op het juiste niveau aan Rijksmiddelen gebracht.

(TW-VS-03) Aanpassing Onderwijs Achterstanden Beleid	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Onderwijs
Bedrag	343.857 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de begroting, zowel aan de baten als lastenkant, voor het product Onderwijs met 343.857 euro te verhogen. De aanpassing betreft een ophoging van de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid.

(TW-VS-04) Aanpassing Educatiebudget	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Arbeidsmarktparticipatie
Bedrag	35.373 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de begroting, zowel aan de baten- als lastenkant, van het product Arbeidsmarktparticipatie met 35.373 euro te verhogen. De verhoging betreft een aanpassing van het Rijksbudget voor de specifieke uitkering Educatie.

(TW-VS-05) Aanpassing Participatiewet	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Algemene Bijstand Levensonderhoud
Bedrag	- 7.275.418 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de begroting, zowel aan de baten- als lastenkant, van het product Algemene Bijstand Levensonderhoud met 7,3 miljoen euro te verlagen, tot aan het niveau van het Nader Voorlopig Budget 2022. In de begroting stond nog het bedrag opgenomen van het Nader Voorlopig budget 2021.

(TW-VS-06) Euregionale Doorlopende Leerlijn	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Onderwijs
Bedrag	260.624 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de begroting, zowel aan de baten als lastenkant, voor het product Onderwijs met 260.624 euro te verhogen. De aanpassing betreft de verwerking van de projectkosten en dekking van het onderwijsdeel van de Euregionale doorlopende leerlijn.

(TW-VS-07) Aanpassing Collectieve Ziektekostenverzekering	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Inkomensondersteuning
Bedrag	46.212 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de begroting, zowel aan de baten als lastenkant, voor het product Inkomensondersteuning met 46.212 euro structureel te verlagen. Deze aanpassing van de begroting betreft de vergoeding voor de werkzaamheden van de Collectieve

	Ziektekostenverzekering van Menzis. Tot en met 2021 kregen we van Menzis achteraf een vergoeding voor de werkzaamheden op basis van de zogenaamde 1% vergoeding. Vanaf 2022 wordt de vergoeding rechtstreeks via de factuur verrekend, waardoor de lasten voor de Collectieve Ziektekostenverzekering lager uitvallen en de begrote vergoeding niet langer meer van toepassing is.

(TW-VS-08) Extra RMC VSV middelen	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Onderwijs
Bedrag	93.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten van het product Onderwijs incidenteel op te hogen met 93.000 euro. Deze ophoging betreft de extra middelen die wij van het Rijk hebben ontvangen voor het RMC.

(TW-VS-09) - Indexering SMD overheveling budget van Jeugd naar Ondersteuning wijkteams	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Ondersteuning wijkteams en Jeugdhulp
Bedrag	434.890 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het lastenbudget voor de subsidie aan de SMD (ondersteuning wijkteams) met 434.890 euro te verhogen ten behoeve van de niet verwerkte indexering voor de jaren 2015 t/m 2019. Dit budget is gereserveerd binnen het product Jeugdhulp.

(TW-VS-10) Specifieke Uitkeringen (SPUKs) Jeugd 2022 ev	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Jeugdhulp
Bedrag	2022: 2.019.132 (Expertisecentra Jeugd), structureel 2022: 614.762 (Acute Jeugdzorg), incidenteel 2022: 200.000 (Driemilieusvoorzieningen), incidenteel 2023: 3.820.779 (Driemilieusvoorzieningen), incidenteel 2024: 200.000 (Driemilieusvoorzieningen), incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten en de baten van het product Jeugdhulp incidenteel te verhogen voor 2022 met 2.833.893,62 euro. Dit betreft de specifieke uitkering Driemilieusvoorziening voor de jaren 2022 t/m 2024 met een bedrag van 4.220.779 euro in totaal en de specifieke uitkering Acute Jeugd ggz voor het jaar 2022 met een bedrag van 614.761,62 euro. Daarnaast stellen wij voor om de lasten en de baten van het product Jeugdhulp met ingang van 2022 strucureel te verhogen met 2.019.132 euro. Dit betreft de specifieke uitkering Expertisecentra Jeugd.

(TW-VS-11) Rijkssubsidie uitvoering lokaal Sport akkoord	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Sport en Gezondheid
Bedrag	80.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten en de baten van het product Sport en Gezondheid incidenteel te verhogen voor 2022 met 80.000 euro. Dit betreft middelen vanuit de Regeling specifieke uitkering Sport ten behoeve van de uitvoering van het Lokaal Sport akkoord.

(TW-VS-12) Rijkssubsidie uitvoering preventie akkoord	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Sport en Gezondheid
Bedrag	80.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten en de baten van het product Sport en Gezondheid incidenteel te verhogen voor 2022 met 80.000 euro. Dit betreft middelen vanuit de Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventie aanpakken ten behoeve van de uitvoering van het preventie akkoord.

(TW-VS-13) Rijkssubsidie uitvoering Sportakkoord	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Sport en Gezondheid
Bedrag	155.569,19 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten en de baten van het product Sport en Gezondheid incidenteel te verhogen voor 2022 met 155.569,19 euro. Dit betreft aanvullende middelen uit 2021 voor de uitvoering van extra interventies gericht op de bevordering van een gezonde leefstijl vanuit de Regeling specifieke uitkering Sport ten behoeve van de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord.

(TW-VS-14) Verschuiving i.v.m. aansluiting op begroting Regio Twente – GR Gezondheid	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Sport en Gezondheid en Ondersteuning wijkteams
Bedrag	28.614 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten van het product Sport en Gezondheid structureel te verlagen met 28.614 euro en het product Ondersteuning wijkteams structureel te verhogen met 28.614 euro. Met deze wijziging sluit de gemeentelijke bijdrage aan op de begroting van de Regio Twente (Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid).

(TW-VS-15) Loonkostensubsidie NBE	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Sociale Werkvoorziening en nieuw beschut
Bedrag	902.594 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor de lasten en baten te verhogen met 902.594 euro. Als gevolg van de overheveling van de SWPE naar de gemeente Enschede moet er aan opbrengsten 878.219 euro loonkostensubsidie en 24.375 euro aan Lage Inkomensvoordeel (LIV) worden begroot. Hier tegenover staan hogere loonkosten van 902.594 euro.

(TW-VS-16) Correctie uitvoering OZJT	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Ondersteuning wijkteams en Jeugdhulp
Bedrag	63.250 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om het lastenbudget voor de uitvoeringswerkzaamheden van het OZJT (Ondersteuning wijkteams) met 63.250 euro te verhogen. Hiervoor is in de begroting 2022-2025 extra budget verkregen, dit budget is gereserveerd binnen het product Jeugdhulp.

(TW-VS-17) Wijkteammanager en wijkcoach naar SMD	
Programma	Vitaal en sociaal
Product	Ondersteuning wijkteams, Jeugdhulp en Ondersteuning lokaal (WMO)
Bedrag	108.893 euro, structureel (wijkteammanager) 17.000 euro, incidenteel in 2022 (wijkcoach) 51.000 euro, structureel per 2023 (wijkcoach)
Omschrijving	Wij stellen voor om een lastenbudget van 108.893 euro structureel over te hevelen van het product Bedrijfsvoering (onderdeel Overhead) van het programma Financiën en organisatie naar het product Ondersteuning wijkteams. De vacature van wijkteammanager wordt nu ingevuld door de Stichting Maatschappelijke Dienstverlening (SMD). De subsidie voor de inzet van de wijkteammanager aan de SMD wordt met het bedrag van 108.893 structureel opgehoogd. Daarnaast stellen we voor om een lastenbudget van 17.000 euro per 1 september 2022 en 51.000 euro vanaf 2023 structureel over te hevelen van de producten Jeugdhulp en Ondersteuning lokaal (WMO) naar het product Ondersteuning wijkteams. De vacature van de functie van wijkcoach wordt per 1 september 2022 ingevuld door de SMD. De subsidie voor de inzet van de wijkcoach aan de SMD wordt per 1 september met 17.000 en vanaf 2023 met 51.000 structureel opgehoogd.

Financiën en organisatie

(TW-FO-01) Actualisatie WGA eigen risicodrager	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne dienstverlening
Bedrag	81.120 euro structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de begroting, zowel aan de baten als lastenkant, voor het product Interne dienstverlening met 81.280 euro structureel te verlagen. De aanpassing betreft een herschikking van de middelen ten aanzien van de uitvoer van de WGA eigenrisicoschap vanuit de gemeente.

TW-FO-02 is komen te vervallen

(TW-FO-03) Aanpassing externe opbrengsten	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Regionale dienstverlening
Bedrag	9.250 structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten structureel te verlagen met 9.250 euro, in verband met de actualisatie van de externe afgesloten overeenkomsten met derden.

(TW-FO-04)	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne dienstverlening
Bedrag	101.875 incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor, in overleg met Losser, de rijksmiddelen voor de Wet Open Overheid van Losser naar Enschede over te dragen.

TW-FO-05 is komen te vervallen

TW-FO-06 is komen te vervallen

(TW-FO-07) Aanpassing DVO Opbrengsten	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Regionale dienstverlening en Interne dienstverlening
Bedrag	2022: 15.110 euro, 2023: 16.110 euro, 2024: 17.110 euro, 2025: 18.110 euro, 2026: 19.110 euro
Omschrijving	Wij stellen voor om de inkomsten voortkomend uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met externe partijen structureel aan te passen op basis van de gemaakte afspraken. Zowel de baten als de lasten worden met bovengenoemde bedragen verhoogd.

(TW-FO-08) Vastgoedbedrijf Geessinkweg	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Vastgoedbedrijf
Bedrag	2.604 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten structureel met 422 euro te verlagen en de baten met 2.182 euro structureel te verlagen. De wijziging is het gevolg van een wijziging voor de accommodatie aan de Geesinkweg ingaande 2022. Met deze wijziging wordt de onttrekking aan de egalisatiereserve vastgoed structureel met 2.604 euro verlaagd. Op deze accommodatie is het recht van opstal van toepassing waardoor de kosten bij het vastgoedbedrijf komen te vervallen.

(TW-FO-09) Twentse Kracht	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne dienstverlening en Regionale dienstverlening
Bedrag	2022: 1.064.000 euro, vanaf 2023 structureel 1.094.000 euro
Omschrijving	Wij stellen voor om de inkomsten te verhogen in 2022 met 1.064.000 euro en eveneens de lasten met 1.064.000 euro te verhogen en vanaf 2023 structureel 1.094.000 euro. Enschede is vanaf 1 januari 2022 gastheer voor het onderdeel Twentse Kracht. Basis hiervoor is de goedgekeurde begroting door de deelnemende gemeenten en verbonden partijen.

(TW-FO-10) Energiemeldpunt	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Diverse budgetten
Bedrag	67.199 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de jaarlijkse interne verrekening voor de dienstverlening van het Energiemeldpunt te elemineren. Via deze begrotngswijziging worden de budgetten nu vooraf ondergebracht bij het Energiemeldpunt. Hierdoor hoeft er geen jaarlijkse verrekening meer plaats te vinden, wat zal leiden tot een vereenvoudiging van de

	financiele administratie en minder administratie lasten.

(TW-FO-11) Opschalingskorting budget pilot	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Algemene inkomsten en interne dienstverlening
Bedrag	300.000 euro incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om eenmalig 300.000 euro over te hevelen van het product algemene inkomsten naar het product interne dienstverlening om de kosten van de dialoog met de stad in het kader van de motie groei inwoners 170.000+ te bekostigen.

(TW-FO-12) Vastgoed overheveling pand	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne Dienstverlening
Bedrag	3.509 euro, structureel
Omschrijving	Wij stellen voor om de lasten structureel met 449.899 euro te verlagen, de baten met 453.408 euro structureel te verlagen, de storting aan de reserve te verlagen met 81.470 euro en de onttrekking aan de reserve te verlagen met 77.961 euro. Met deze begrotingswijziging wordt uitvoering gegeven aan een eerder genomen besluit om de Noordmolen over te dragen van het Vastgoedbedrijf naar het Grondbedrijf, zodat het pand en de daaronder liggende grond betrokken kan worden bij de herontwikkeling van het gebied rond de spoorzone.

TW-FO-13 is komen te vervallen

(TW-FO-14) Vervallen huurinkomsten derden Noordmolen	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne dienstverlening-Regionale dienstverlening
Bedrag	23.650 euro structureel
< Omschrijving	Wij stellen voor om de begroting, zowel aan de baten als lastenkant, met 23.650 euro te verlagen door het wegvallen van huurinkomsten en uitgaven. Dit wordt veroorzaakt door het overdragen van de locatie 'Noordmolen' aan het Grondbedrijf.

(TW-FO-15) IT Platform Twente	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Regionale dienstverlening
Bedrag	2022: 248.565 euro, 2023: 247.815 euro, 2024: 268.779 euro, 2025: 291.410 euro
Omschrijvng	Wij stellen voor om de begroting voor het IT Platform Twente waarvoor de gemeente Enschede de gastheer is geworden per 1 januari 2022, structureel aan te passen aan de begroting die is goedgekeurd door de deelnemende gemeenten en verbonden partijen.

TW-FO-16 is komen te vervallen

(TW-FO-17) Reserve Vastgoed	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Interne Dienstverlening
Bedrag	1.367 euro, structureel
Omschrijvng	Wij stellen voor om de lasten structureel met 161 euro te verlagen, de baten met 1.528 euro structureel te verlagen, de storting aan de reserve te verhogen met 67 euro en de onttrekking aan de reserve te verlagen met 1.300 euro. Dit is het gevolg van het overhevelen van gemeentelijk vastgoed binnen de organisatie.

(TW-FO-18) Noodopvang Oekraine	
Programma	Financiën en organisatie
Product	Algemene inkomsten
Bedrag	8.832.000 euro, incidenteel
Omschrijvng	Wij stellen voor om de lasten en baten incidenteel met 8.832.000 euro te verhogen voor de gemaakte kosten betreffende de noodopvang Oekraïne. De gemeente Enschede zal via het ministerie van justitie en veiligheid hiervoor een vergoeding ontvangen bestaande uit een vergoeding voor variabele opvangkosten van 7.800.000 euro en een vergoeding voor een eenmalige transitievergoeding (o.a. bouwkundige aanpassingen) van 1.032.000 euro. Deze kosten en baten kunnen nog fluctureren afhankelijk van daadwerkelijk gebruik van de noodopvang.

Bijlage 3 Begrotingswijzigingen

Deze bijlage bevat zowel niet-technische als technische begrotingswijzigingen.

Niet technische wijzigingen:

Beslispuntnr.	Programma	Product	L/B	2022	2023	2024	2025	2026
Beslispunt 3: Vervangingsinvestering opslagsysteem paspoorten en rijbewijzen	Samenleving en bestuur	nvt						
Subtotaal - beslispunt 3								
Beslispunt 4: Herschikking besteding middelen reserve Flankerend beleid (BP-DWLW-01)	Duurzaam wonen, leven en werken	Dienstverlening aan ondernemers	Onttrekking reserves	65.000	55.000	-115.000	-115.000	-114.731
			Lasten	-65.000	-55.000	115.000	115.000	114.731
Subtotaal - beslispunt 4				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 5: Investering bodycams boa's	Duurzaam wonen, leven en werken	nvt						
Subtotaal - beslispunt 5								
Beslispunt 6: Subsidie Technologie en Zorg academie	Vitaal en sociaal	Ondersteuning wijkteams	Lasten	-15.000	0	0	0	0
			Lasten	15.000	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt 6				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 7: Custering en efficiëntere inzet sportaccommodaties (BP-VS-02)	Vitaal en sociaal	Sport en Gezondheid	Onttrekking reserves	-45.276	0	0	0	0
			Lasten	45.276	0	0	0	0

Subtotaal - beslispunt 7				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 8: Manager productie SW en Nieuw beschut (BP-VS-03)	Vitaal en sociaal	Sociale werkvoorziening en Nieuw Beschut	Lasten	108.893	108.893	108.893	108.893	108.893
	Financien en organisatie	Bedrijfsvoering	Lasten	-108.893	-108.893	-108.893	-108.893	-108.893
Subtotaal - beslispunt 8				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 9:Afronden regionaal plan van aanpak dak- en thuislozen (BP-VS-04)	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Onttrekking reserves	-637.688	0	0	0	0
			Lasten	637.688	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt 9				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 10: Lokale initiatieven Vrouwenopvang/Aanpak Huiselijk geweld (BP-VS-05)	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Onttrekking reserves	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	0
			Lasten	250.000	250.000	250.000	250.000	0
Subtotaal - beslispunt 10				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 11: Gefaseerd samenwerken aan veiligheid (BP-VS-06)	Vitaal en sociaal	Ondersteuning centrumtaken (WMO)	Onttrekking reserves	-25.000	0	0	0	0
			Lasten	25.000	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt 11				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 12: Subsidie M-Pact (BP-VS-07)	Vitaal en sociaal	Algemeen maatschappelijke voorziening	Lasten	-35.460	0	0	0	0
			Lasten	35.460	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt 12				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 13: Dotatie	Financiën en	Algemene inkomsten	Stortingreserves	2.209.586	0	0	0	0

reserve Loon- en prijscompensatie (BP-FO-01)	organisatie		Lasten	-2.209.586	0	0	0	0
Subtotaal - beslispunt 13				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 14: Herschikking besteding reserve Flankerend beleid (BP-FO-02)	Financiën en organisatie	Interne dienstverlening	Onttrekking reserves	330.000	-174.596	-100.000	0	0
			Lasten	-330.328	174.331	100.000	0	0
		Regionale dienstverlening	Lasten	328	265	0	0	0
Subtotaal - beslispunt 14				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beslispunt 15:Project Bridge (BP-FO-03)	Financiën en organisatie	Interne dienstverlening	Onttrekking reserves	-400.000	-300.000	-100.000	0	0
			Lasten	400.000	300.000	100.000	0	0
Subtotaal - beslispunt 15				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Technische wijzigingen:

Conform Bijlage1/beslispunt 1

Beslispuntnr.	Programma	Product	L/B	2022	2023	2024	2025	2026
TW-DWLW-01	Duurzaam wonen, leven en werken	Cultuur, Evenementen en Citymarketing	Lasten	114.212	74.212	74.212	74.212	32.984
			Baten	-114.212	-74.212	-74.212	-74.212	-32.984
TW-DWLW-02	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Onttrekking reserves	-1.200.000	0	0	0	0
			Lasten	1.200.000	0	0	0	0
TW-DWLW-03	Duurzaam wonen, leven en werken	Stedelijke ontwikkeling	Lasten	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
			Baten	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000

TW-DWLW-04	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Storting reserves	193.783	0	0	0	0
			Lasten	-193.783	0	0	0	0
TW-DWLW-05	Samenleving en bestuur	Ondersteuning College van B&W en directie	Lasten	10.400	10.400	10.400	10.400	0
	Duurzaam wonen, leven en werken	Cultuur, Evenementen en Citymarketing	Lasten	-10.400	-10.400	-10.400	-10.400	0
TW-DWLW-06	Samenleving en bestuur	Ondersteuning College van B&W en directie	Lasten	84.695	84.695	84.695	84.695	84.695
	Duurzaam wonen, leven en werken	Stedelijke ontwikkeling	Lasten	-84.695	-84.695	-84.695	-84.695	-84.695
TW-DWLW-07	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	-104.388	-104.388	-104.388	-104.388	-104.388
	Financien en organisatie	Bedrijfsvoering	Lasten	104.388	104.388	104.388	104.388	104.388
TW-DWLW-08	Duurzaam wonen, leven en werken	Verkeersinfrastructuur en beleid	Lasten	-42.276	-42.276	-42.276	-42.276	-42.276
	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	42.276	42.276	42.276	42.276	42.276
TW-DWLW-09	Duurzaam wonen, leven en werken	Grondbedrijf	Lasten	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
		Locatieontwikkeling	Lasten	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
TW-FO-01	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	-81.120	-81.120	-81.120	-81.120	-81.120
			Baten	81.120	81.120	81.120	81.120	81.120
TW-FO-03	Financien en organisatie	Regionale dienstverlening	Lasten	9.250	9.250	9.250	9.250	9.250
			Baten	-9.250	-9.250	-9.250	-9.250	-9.250
TW-FO-04	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	101.785	0	0	0	0
			Baten	-101.785	0	0	0	0
TW-FO-07	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	33.254	33.254	33.254	33.254	33.254

		Regionale dienstverlening	Lasten	-18.144	-17.144	-16.144	-15.144	-14.144
			Baten	-15.110	-16.110	-17.110	-18.110	-19.110
TW-FO-08	Financien en organisatie	Vastgoedbedrijf	Onttrekking reserves	2.604	2.604	2.604	2.604	2.604
			Lasten	-422	-422	-422	-422	-422
			Baten	-2.182	-2.182	-2.182	-2.182	-2.182
TW-FO-09	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	-1.064.000	-1.094.000	-1.094.000	-1.094.000	-1.094.000
		Regionale dienstverlening	Lasten	1.064.000	1.094.000	1.094.000	1.094.000	1.094.000
TW-FO-10	Samenleving en bestuur	Stadsdeelsgewijs werken	Lasten	-800	-800	-800	-800	-800
	Duurzaam wonen, leven en werken	Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte	Lasten	-12.200	-12.200	-12.200	-12.200	-12.200
		Cultuur, Evenementen en Citymarketing	Lasten	-800	-800	-800	-800	-800
		Grondbedrijf	Lasten	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200
		Parkeerbeheer	Lasten	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200
		Riolering	Lasten	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000
		Verkeersinfrastructuur en beleid	Lasten	-7.100	-7.100	-7.100	-7.100	-7.100
	Vitaal en sociaal	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut	Lasten	-800	-800	-800	-800	-800
	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	67.200	67.200	67.200	67.200	67.200
		Vastgoedbedrijf	Onttrekking reserves	-7.100	-7.100	-7.100	-7.100	-7.100
			Lasten	-7.100	-7.100	-7.100	-7.100	-7.100
			Baten	7.100	7.100	7.100	7.100	7.100
TW-FO-11	Financien en organisatie	Algemene inkomsten	Lasten	-300.000	0	0	0	0
		Interne dienstverlening	Lasten	300.000	0	0	0	0

TW-FO-12	Financien en organisatie	Vastgoedbedrijf	Storting reserves	-81.470	-81.470	-81.470	-81.470	0
			Onttrekking reserves	77.961	77.961	77.961	77.961	0
			Lasten	-449.899	-449.899	-449.899	-449.899	0
			Baten	453.408	453.408	453.408	453.408	0
TW-FO-14	Financien en organisatie	Regionale dienstverlening	Lasten	-23.650	-23.650	-23.650	-23.650	-23.650
			Baten	23.650	23.650	23.650	23.650	23.650
TW-FO-15	Financien en organisatie	Regionale dienstverlening	Lasten	248.565	247.816	268.779	291.410	307.170
			Baten	-248.565	-247.816	-268.779	-291.410	-307.170
TW-FO-17	Financien en organisatie	Vastgoedbedrijf	Storting reserves	-67	-67	-67	-67	0
			Onttrekking reserves	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	0
			Lasten	-161	-161	-161	-161	0
			Baten	1.528	1.528	1.528	1.528	0
TW-FO-18	Financien en organisatie	Algemene inkomsten	Lasten	8.832.231	0	0	0	0
			Baten	-8.832.231	0	0	0	0
TW-SenB-01	Samenleving en bestuur	Stadsdeelsgewijs werken	Onttrekking reserves	-305.000	0	0	0	0
			Lasten	305.000	0	0	0	0
TW-SenB-03	Samenleving en bestuur	Publieksdienstverlening	Lasten	-35.753	-35.753	-35.753	-35.753	0
	Financien en organisatie	Interne dienstverlening	Lasten	35.753	35.753	35.753	35.753	0
TW-VS-01	Vitaal en sociaal	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut	Lasten	-257.736	0	0	0	0
			Baten	257.736	0	0	0	0
TW-VS-02	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Lasten	184.290	43.246	43.246	-9.275	-9.275
			Baten	-184.290	-43.246	-43.246	9.275	9.275
TW-VS-03	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Lasten	343.857	0	0	0	0

			Baten	-343.857	0	0	0	0
TW-VS-04	Vitaal en sociaal	Arbeidsmarktparticipatie	Lasten	35.373	0	0	0	0
			Baten	-35.373	0	0	0	0
TW-VS-05	Vitaal en sociaal	Algemene bijstand levensonderhoud	Lasten	-7.275.418	-7.275.418	-7.275.418	-7.275.418	-7.275.418
			Baten	7.275.418	7.275.418	7.275.418	7.275.418	7.275.418
TW-VS-06	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Lasten	260.624	0	0	0	0
			Baten	-260.624	0	0	0	0
TW-VS-07	Vitaal en sociaal	Inkomensondersteuning	Lasten	-46.212	-46.212	-46.212	-46.212	-46.212
			Baten	46.212	46.212	46.212	46.212	46.212
TW-VS-08	Vitaal en sociaal	Onderwijs	Lasten	93.000	0	0	0	0
			Baten	-93.000	0	0	0	0
TW-VS-09	Vitaal en sociaal	Jeugdhulp	Lasten	-434.890	-434.890	-434.890	-434.890	-434.890
		Ondersteuning wijkteams	Lasten	434.890	434.890	434.890	434.890	434.890
TW-VS-10	Vitaal en sociaal	Jeugdhulp	Lasten	2.833.894	5.839.911	2.219.132	2.019.132	2.019.132
			Baten	-2.833.894	-5.839.911	-2.219.132	-2.019.132	-2.019.132
TW-VS-11	Vitaal en sociaal	Sport en Gezondheid	Lasten	80.000	0	0	0	0
			Baten	-80.000	0	0	0	0
TW-VS-12	Vitaal en sociaal	Sport en Gezondheid	Lasten	80.000	0	0	0	0
			Baten	-80.000	0	0	0	0
TW-VS-13	Vitaal en sociaal	Sport en Gezondheid	Lasten	155.569	0	0	0	0
			Baten	-155.569	0	0	0	0
TW-VS-14	Vitaal en sociaal	Ondersteuning wijkteams	Lasten	28.614	28.614	28.614	28.614	28.614
		Sport en Gezondheid	Lasten	-28.614	-28.614	-28.614	-28.614	-28.614

TW-VS-15	Vitaal en sociaal	Sociale Werkvoorziening en Nieuw Beschut	Lasten	902.594	1.523.000	1.845.000	2.168.000	2.168.000
			Baten	-902.594	-1.523.000	-1.845.000	-2.168.000	-2.168.000
TW-VS-16	Vitaal en sociaal	Jeugdhulp	Lasten	-63.250	-63.250	-63.250	-63.250	-63.250
		Ondersteuning wijkteams	Lasten	63.250	63.250	63.250	63.250	63.250
TW-VS-17	Vitaal en sociaal	Algemene Maatschappelijke Voorzieningen	Lasten	-3.013	-9.039	-9.039	-9.039	-9.039
		Jeugdhulp	Lasten	-3.291	-9.873	-9.873	-9.873	-9.873
		Ondersteuning wijkteams	Lasten	115.197	127.805	127.805	127.805	127.805
	Financien en organisatie	Bedrijfsvoering	Lasten	-108.893	-108.893	-108.893	-108.893	-108.893
Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 4 Bezuinigingsmonitor

Traject/Proces	2022	2023	2024	2025	2026	Update	Toelichting invulling en/of bijsturing
Innovatie zorgveld	1.835	1.835	1.835	1.835	1.835	Mei'22	Door de inzet van nieuwe technieken, andere werkwijzen en andersoortige afspraken met partijen werken we aan innovatie van het huidige aanbod van ondersteuning aan inwoners. Door professional een ander instrumentarium (o.a. leidende principes en doorbraakmethode) aan te reiken in de beoordeling van benodigde inzet, zijn nieuwe initiatieven ontstaan en belangrijke doorbraken gerealiseerd. Het rendement daarvan is duidelijk zichtbaar. De taakstellling is in belangrijke mate al gerealiseerd of verwachten we de komende periode te realiseren.
	1.590	1.590	1.590	1.590	1.590		
Efficiency organisatie van zorg	275	275	275	275	275	Mei'22	Om efficiëntie en effectiviteit in de organisatie van zorg en ondersteuning te vergroten, worden huidige werkwijzen en samenwerkingsverbanden opnieuw bekeken. Door verdere aanpassing en digitalisering van werkprocessen van aanbieders en gemeente o.b.v. de lean methodiek wordt minder administratieve inzet gevraagd. De potentiele efficiencywinst wordt benut om wegvallende middelen en het stijgende volume aan wmo en jeugd cliënten op te vangen. In de gemeentebegroting 2022-2025 is, op basis van de analyse rondom uitgave Jeugd (AEF rapport) een deel van de taakstelling afgeboekt.
	250	250	250	250	250		
BUIG binnen Rijksmiddelen	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	Mei'22	De lijn "BUIG binnen Rijksmiddelen" is feitelijk een wat bijzondere categorie in deze opstelling, het is namelijk geen harde taakstelling maar een doelstelling om uit te komen met de bestaande rijksmiddelen. Vanuit begrotingsperspectief kunnen we dan ook aangeven dat de taakstelling is gerealiseerd. Met ingang van 2022 vindt er geen afdracht vanuit de algemene middelen plaats aan het budget van de BUIG.
Transformatie ondersteuning huishouden	200	300	500	500	500	Mei'22	Doel is dat de ondersteuning bij het huishouden zodanig wordt georganiseerd dat inwoners passende ondersteuning blijven ontvangen en de voorziening op termijn betaalbaar blijft, ondanks de recente beleidsvrijheidbeperkende jurisprudentie. Door BMC is een onderzoek uitgevoerd naar de huidige OH-voorzieningen en in juni 2020 is het eind-rapport opgeleverd. In de coronanota 2020 is aangegeven dat de taakstelling 2021 niet haalbaar is. De wmo-raad heeft op 31 december 2020 een positief advies uitgebracht op het conceptbesluit. Diverse politieke ontwikkelingen maken dat het voorstel nader moet worden aangescherpt. Doelstelling is een voorstel aan de raad aan te bieden in Q2 2021.
Versneld clusteren van sportvelden		67	117	201	201	Mei'22	Er is besloten tot een taakstelling op de exploitatiebijdrage zwemmen en de clustering van sportvelden vanuit de noodzaak de gemeentebegroting sluitend te maken, maar er is geen inhoudelijke relatie met de transformatie-opgave. De opgave voor het zwembad is om in elk geval 240.000 euro (per jaar) te besparen, met een aanvullende inspanningsverplichting om met Sportaal in gesprek te gaan om nog eens maximaal 160.000 euro (per jaar) te besparen. In de Zomernota 2019 is besloten tot een versnelling van het clusteren van sportvelden om te komen tot een efficiënter gebruik van sportvelden (totale opgave 300k). Het onderzoek naar de mogelijkheden is in de afrondende fase. Daarna zal verdere uitwerking plaatsvinden. Implementatie vraagt tijd en betekent daarmee dat de taakstelling niet volledig kan worden ingevuld.
Betaald Parkeren FC Twente	50	50	50	50	50	Mei'22	De opbrengst is nog onzeker. Voornemen is om met FC Twente nieuwe gebruiksovereenkomsten aan te gaan met huurpenningen per 01-01-2021 en 01-01-2023 voor het gebruik van de gemeentelijke parkeerterreinen tijdens voetbalwedstrijden. Mede door corona is 2021 sowieso niet haalbaar, en ook de uitvoerbaarheid is onzeker. De te verwachten opbrengsten bedragen 50.000 euro per jaar in plaats van de eerder geraamde 100.000 per jaar.
Brede taakstelling op fysiek en economisch domein	200	300	300	300	300	Mei'22	Deel Ondernemersloket. Bij een krimp tot ruim 6,5 fte bij het Ondernemersloket (bijna een halvering van de capaciteit die het Ondernemersloket tot twee jaar geleden nog had), resteert er nog steeds een taakstelling om in te vullen.
Rendement investeren in organisatie	1.450	1.950	1.900	1.900	1.900	sept'21	De bezuiniging purchase to pay is samengevoegd met de bezuiniging voor hogere bezetting gemeentelijke panden en rendement investeren in organisatie. Het college heeft deze bezuiniging bijna in zijn geheel van invulling kunnen voorzien door diverse maatregelen te treffen.
	50	50	100	100	100	sept'21	

Stelpost onderuitputting Vitaal en Sociaal						Update	Toelichting invulling en/of bijsturing
	2022	2023	2024	2025	2026		
Stelpost onderuitputting Vitaal en Sociaal	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	Mei'22	De stelpost wordt in deze bezuiningsmonitor apart opgenomen omdat het geen taakstelling betreft maar een stelpost op basis van 'onderuitputting van budgetten'. Gezien de (in absolute zin) positieve jaarrekening resultaten van de afgelopen jaren in het sociaal domein en omdat het college offensiever wil begroten is de verwachting dat aanvullend, dus bovenop de 2,3 miljoen euro structurele ruimte die al is benoemd (begroting 2022), nog eens 3,5 miljoen euro ingezet kan worden voor de algemene afweging. Deze 3,5 miljoen euro is op een stelpost onderuitputting meegenomen in het begrotingsprogramma Vitaal & Sociaal. Concreet betekent dit dat we de komende jaren anticiperen op onderuitputting op de budgetten in het begrotingsprogramma Vitaal & Sociaal. We kunnen deze onderuitputting op voorhand niet toewijzen aan concrete producten in de gemeentebegroting. Daarvoor zijn de uitkomsten in de jaarrekeningen op de diverse producten te grillig. Op basis van de huidige prognoses is het niet de verwachting dat de stelpost voor 2022 van invulling kan worden voorzien.

	2022	2023	2024	2025	2026
Ingevuld (niet alle zichtbaar in overzicht)	16.126	18.007	17.957	17.957	17.957
In gang gezet	3.484	7.535	7.835	7.919	7.919
Onhaalbaar	3.550	0	0	0	0
Totaal	**19.660**	**22.042**	**22.292**	**22.376**	**22.376**